



ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA RAVNATELJICE IN RAVNATELJE OSNOVNIH ŠOL

POROČILO O IZVEDBI NACIONALNEGA PREVERJANJA ZNANJA 2025/2026

Anže Dejak

Sektor za razvoj in raziskave, Državni izpitni center

Ljubljana, avgust 2026

Jezikovni pregled: **Martina Oberman Žnidarčič**

Kazalo

Povzetek	3
Uvod.....	6
Analiza anketnega vprašalnika za ravnateljice in ravnatelje osnovnih šol: Poročilo o izvedbi NPZ 2025/2026	7
1 Osnovni podatki	7
2 Stališča ravnateljic in ravnateljev do NPZ.....	9
3 Težave pri izvedbi NPZ	15
4 Razlogi za neudeležbo pri NPZ.....	20
5 Prostovoljno izvajanje NPZ iz tretjega predmeta	23
6 Ocena posredovanih informacij.....	24
7 Ocena sodelovanja z institucijami	26
8 Ocena uporabnosti dokumentov in programov za NPZ	28
9 Prilagojeno izvajanje NPZ za učenke in učence s posebnimi potrebami.....	33
10 Analiza dosežkov učenk in učencev pri NPZ.....	36
11 Analiza kakovosti izkazanega znanja pri NPZ s programom OrKa	38
12 Razlike v pristopu do NPZ.....	43
13 Drugi komentarji o NPZ.....	45
Priloge.....	46
P1: Primerjave med letošnjimi odgovori na vprašalnik za OŠ SIS in letošnjimi odgovori na vprašalnik za OŠPP NIS ter posamezne primerjave z vsemi šolami lani.....	46
P2: Anketni vprašalnik za ravnateljice in ravnatelje OŠ SIS	54

Povzetek

Odgovarjanje na anketni vprašalnik

V šolskem letu 2025/2026 se je NPZ izvajal na 481 šolah z izobraževalnim programom osnovne šole (OŠ SIS). Anketni vprašalnik za ravnateljice in ravnatelje OŠ SIS o izvedbi NPZ je izpolnilo 94,4 % vseh povabljenih, po nekoliko nižji zastopanosti po izobraževalnih programih se od drugih ločijo ljudske univerze (86,7 %), po regijah pa OŠ SIS v osrednjeslovenski regiji (87,4 %).

Stališča ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS do NPZ

Ocenjena stališča do NPZ so pretežno pozitivna (med 69 in 96 % strinjanja) in podobna odgovorom vseh šol lani. Najvišje strinjanje sta dosegli postavki, da NPZ daje **povratno informacijo o znanju** učenke ali učenca in da se dosežki NPZ upoštevajo pri **načrtovanju prihodnjega dela** na šoli. Najnižje strinjanje (68,7 %) je s postavko, da bi dosežki morali imeti **večjo veljavo**, kar je podobno odgovorom vseh šol lani. Rezultati so po razvrstitvi precej podobni lanskim odgovorom vseh šol, z izjemo, da se letos več OŠ SIS strinja s postavko, da je NPZ pripomogel k **izboljšanju kakovosti pisnega preverjanja in ocenjevanja pri preverjanih predmetih**.

Težave pri izvedbi NPZ in razlogi za neudeležbo

Največ ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS (18,9 %) je poročalo o nizki **motivaciji učenk in učencev za NPZ**, kar je primerljivo z rezultatom OŠPP NIS letos in vseh šol lani. Ravnateljice in ravnatelji vzroke za to prepoznavajo povečini v nezainteresiranosti, zlasti pri pisanju tretjega predmeta, pa tudi v premajhnem vplivu NPZ na vpis v srednje šole brez omejitve vpisa. Za težave z motivacijo so dali več predlogov izboljšav, ki se nanašajo predvsem na večji vpliv dosežka pri NPZ na oceno predmeta ali pri vpisu v srednjo šolo ter na spremembe pri pisanju tretjega predmeta. Pomembna težava (8,8 %) je tudi **izvedba NPZ za učenke in učence s posebnimi potrebami**, zlasti zaradi prostorske in/ali kadrovske stiske (to je tudi razlog za nekatere druge težave, kot so organizacija prostorov ter nadzorni učiteljice in učitelji). Pogost razlog za težave je tudi neustreznost razpoložljivih prilagoditev pisanja za učenke in učence s posebnimi potrebami; največ ravnateljic in ravnateljev predlaga združevanje ločenega pisanja, kadar je to smiselno. Ravnateljice in ravnatelji kot pomembno težavo prepoznavajo še **organizacijo prostorov za izvedbo NPZ** (8,6 %), in to predvsem zaradi prostorske stiske in ločenega pisanja za učenke in učence s posebnimi potrebami, ključni predlogi izboljšav pa so usmerjeni v združevanje pisanja in zvišanje normativa učenk in učencev na učilnico. Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so poročali tudi o težavah:

- z vrednotenjem NPZ (povečana obremenitev učiteljic in učiteljev in večje število napak),
- izvedbo NPZ za učenke in učence iz priseljskih družin (jezikovne ovire in slabši povprečni dosežki šol),
- organizacijo rednega pouka (prostorska in/ali kadrovska stiska),
- odnosom staršev do NPZ (neprepoznavanje vrednosti in pomena NPZ za izkazovanje znanja)
- ter nadzornimi učiteljicami in učitelji (naraščanje zahtev po individualnem pisanju NPZ zaradi prilagoditev ter pomanjkanje ali odsotnost učiteljic in učiteljev).

Najpogostejši razlog za neudeležbo učenk in učencev pri NPZ ne glede na predmet in razred sta **bolezen ali poškodba** (več kot 70 % vse odsotnosti), sledi **neopravičena odsotnost** (približno 20 % vse odsotnosti), oboje je primerljivo s poročanjem vseh šol lani. Trend, da se NPZ iz tretjega predmeta udeleži manj učenk in učencev kot NPZ iz drugih dveh predmetov, je glede na poročanje vseh šol lani letos pri OŠ SIS **opazno nižji**. Ob tem pa se je letos NPZ udeležilo **po številu manj** učenk in učencev nižjih razredov kot učenk in učencev 9. razreda.

Prostovoljno izvajanje NPZ iz tretjega predmeta

Velika večina OŠ SIS ne izvaja prostovoljnega NPZ iz tretjega predmeta. Vsaj 1 preverjanje je izvedlo 9,7 % šol, kar je nekoliko manj od poročanja vseh šol lani. Največ prostovoljnega preverjanja je bilo letos izvedenega iz zgodovine, kemije in angleščine.

Posredovanje informacij in sodelovanje z institucijami pri NPZ

Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS se zvečine strinjajo (okoli 95 % pritrdilnih odgovorov), da institucije za vodenje NPZ dajejo **natančne, pravočasne in nedvoumne informacije**. Smiselno je opozoriti, da je z Ricem v tekočem šolskem letu sodelovalo 87 % vseh ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS, z drugimi institucijami (MVI, DK NPZ in ZRSS) pa le okoli 50 % (najmanj z ZRSS, 45 %). Ravnateljice in ravnatelji sodelovanje z različnimi institucijami ocenjujejo kot razmeroma dobro (4,4–4,7), podobno kot vse šole lani. Najvišjo povprečno oceno je prejel Ric, ki je od 12,8 % anketiranih prejel tudi pojasnilo ocen, povečini pohvalo zaradi odzivnosti, druge institucije pa so prejele manj komentarjev, a tudi ti so bili v glavnem pozitivni.

Uporabnost dokumentov in programov NPZ

Najvišjo povprečno oceno sta dobila dokumenta *Koledar NPZ* in *Navodila za izvedbo NPZ* (oboje 4,8), letak *Informacije za učence in starše* je prejel nekoliko nižjo oceno (4,6), dokument *Letno poročilo o izvedbi NPZ* in program *Vpis v srednje šole in dijaške domove* pa še nekoliko nižjo oceno (4,4). K letaku so ravnateljice in ravnatelji zapisali pozitivne komentarje predvsem zaradi **preglednih informacij**. Skoraj vse OŠ SIS letak razdelijo v elektronski različici, letos pa je, v primerjavi s poročanjem šol lani, **opazno več** šol razdelilo tudi tiskano različico. *Koledar NPZ* in *Navodila za izvedbo NPZ* je pohvalila večina anketiranih. Anketirani v dokumentu *Letno poročilo o izvedbi NPZ* prepoznajo **vrednost za načrtovanje dela in izboljšav** na šoli, precej pa je tudi kritik. Poleg tega jih večina navaja tudi **težave z uporabo programa**, zlasti nepreglednost in tehnične težave z uporabo.

Prilagojeno izvajanje NPZ

Skoraj vse šole (92,3 %) so izvajale prilagojen NPZ za učenke in učence s posebnimi potrebami, pri čemer elektronski obrazec (program *PrijaveKPP*), prilagoditve preizkusov znanja in sodelovanje Rica s šolo anketirani ocenjujejo z razmeroma visokimi povprečnimi ocenami (4,4–4,7), primerljivimi s poročanjem vseh šol lani. Elektronskemu obrazcu so namenili največ komentarjev, pri čemer navajajo **zastarelost, nepreglednost in specifične težave, povezane s prilagoditvami**, nekaj pa je tudi **pohval**. Predlogi izboljšav se predvsem nanašajo na **posodobitev ali poenostavitev obrazca** ter **specifične prilagoditve obrazca**. Pri prilagoditvah preizkusov opozarjajo na **neustrezen nabor** razpoložljivih prilagoditev, za kar navajajo tudi specifične predloge izboljšav, nekaj anketiranih pa s prilagoditvami bodisi **nima težav** bodisi jih dojema kot **ustrezne**. Glede sodelovanja z Ricem ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS povečini navajajo pohvale, nanašajoče se na odzivnost.

Analiza dosežkov NPZ

Ravnateljice in ravnatelje smo vprašali tudi o različnih vidikih analize in uporabe dosežkov, ki jih učenke in učenci OŠ SIS dosežejo pri NPZ. **Skoraj vse šole analizirajo dosežke** svojih učenk in učencev, več kot 90 % pa jih pritrjuje tudi temu, da pri analizi sodelujejo **vse učiteljice in učitelji preverjanega predmeta**, da analizo predstavijo **svetu staršev** in da ugotovitve o dosežkih upoštevajo **pri načrtovanju šolskega dela v prihodnje**. Več kot 85 % vseh anketiranih šol ugotovitve o dosežkih **umešča v LDN in Razvojni načrt šole**, analiza dosežkov pri NPZ pa je del njihovega procesa **samoevalvacije**. Najmanj anketiranih potrjuje (približno 66 %), da pri analizi dosežkov sodeluje **celoten učiteljski zbor** ter da dosežke **predstavijo staršem** učenk in učencev v 3., 6. in 9. razredu. V primerjavi z lanskim poročanjem vseh šol jih letos več umešča ugotovitve o dosežkih NPZ v *LDN in Razvojni načrt šole*. V poglavju je prikazana tudi primerjava z OŠPP NIS.

Program OrKa

Večina anketiranih (87 %) je v tekočem šolskem letu uporabljala program OrKa za analizo kakovosti izkazanega znanja pri NPZ. Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS program večinoma **vrednotijo pozitivno (4,2–4,4)**, dali so tudi nekaj predlogov za dodatne analize (nanašajo se na specifične spremembe programa, posodobitev/poenostavitve programa in potrebo po dodatnem izobraževanju). Priročnik OrKa so ocenili z oceno 4,3, vendar ga kar 27 % anketiranih **ne pozna**. Ugotavljamo, da sta se približno dve tretjini anketiranih **izobraževanja o uporabi programa OrKa že udeležili**, približno polovica pa se ga je pripravljena udeležiti prvič/znova.

Razlike v pristopu do NPZ

Predzadnje vprašanje se je nanašalo na spremembe v odnosu do NPZ pri učenkah, učencih, starših, učiteljicah in učiteljih. Večina anketiranih (60 %) **opaža razlike**, kar polovica vseh anketiranih pa je svoja opažanja tudi zapisala. Največ ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS v njih navaja, da učenke in učenci NPZ **jemljejo resneje in se zanj odločajo v večjem številu**, zlasti to velja za tiste, ki pričakujejo **omejitev vpisa** na želeni srednji šoli. Nekaj jih navaja **večje zanimanje staršev** (pa tudi več vpogledov in pritiska). Nekateri poročajo, da **razlik ne opažajo**, in drugi, da opažajo **ravnodušnost** učenk in učencev do NPZ, nekaj se jih tudi **sprašuje o pomenu NPZ iz tretjega predmeta**.

Drugo

Sklepne komentarje k NPZ je prispevalo 12 % ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS. V njih se jih četrtnina sprašuje o smiselnosti NPZ in prav tako četrtnina jih letos opaža več težav pri vrednotenju. Preostali navajajo pohvale, opozarjajo na organizacijsko in stroškovno zahtevnost izvedbe NPZ ter dajejo pripombe k programu OrKa.

Uvod

V šolskem letu 2025/2026 smo prvič pripravili ločena anketna vprašalnika za OŠ SIS in OŠPP NIS o izvedbi nacionalnega preverjanja znanja (NPZ) na osnovnih šolah. Vprašalnika smo poslali vsem izobraževalnim institucijam, ki so izvajale NPZ v 3., 6. in 9. razredu, v 3. razredu že drugo leto zapored. Vprašalnik so izpolnjevali ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS, tj. osnovnih šol z izobraževalnim programom osnovne šole in/ali s prilagojenim izobraževalnim programom osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom, zavodov za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami ter ljudskih univerz.¹ Na šolah, ki izvajajo tudi prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (tj. OŠ SIS + NIS), pa so odgovarjali bodisi ravnateljice in ravnatelji bodisi namestnice in namestniki za izvedbo NPZ – torej tisti, ki so na šoli odgovorni za izvedbo postopkov NPZ v posameznih programih. Podatke smo zbirali v drugi polovici maja 2026 s pomočjo spletnega anketiranja z orodjem 1ka. Povezavo do anketnega vprašalnika smo šolam poslali po elektronski pošti in jo objavili na spletni strani *e-Ric* za ravnateljice in ravnatelje.

V anketnem vprašalniku za OŠ SIS smo ravnateljice in ravnatelje vprašali o njihovih stališčih do NPZ, težavah pri njegovi izvedbi, razlogih za neudeležbo učenk in učencev, prostovoljnem izvajanju NPZ iz tretjega predmeta ter uporabnosti dokumentov in programov, povezanih z NPZ. Zbirali smo informacije o uporabnosti informacij, ki so jih posredovale pristojne institucije za vodenje NPZ, in oceni sodelovanja z njimi. Posebne sklope vprašanj smo namenili še prilagojeni izvedbi NPZ za učenke in učence s posebnimi potrebami, analizi dosežkov učenk in učencev šole pri NPZ ter analizi kakovosti izkazanega znanja s programom OrKa. Ob koncu vprašalnika so imeli ravnateljice in ravnatelji tudi možnost oceniti odnos učiteljic, učiteljev, učenk, učencev in staršev do NPZ v primerjavi s prejšnjimi leti ter napisati druge komentarje o NPZ. Celoten anketni vprašalnik je predstavljen [v prilogi 2](#) (glej P2) tega poročila. V nadaljevanju poročila predstavljamo podatke in na njih temelječe ugotovitve o letošnji izvedbi NPZ za OŠ SIS. Analiza sledi vrstnemu redu vprašanj v vprašalniku.

Pomembna novost letošnjega poročila: Ker smo letos prvič izvedli ločeno anketiranje, primerjava odgovorov z lanskim letom ni več neposredna. Ker pa so velik delež lanskega vzorca predstavljale OŠ SIS, v letošnjem poročilu ohranjamo primerjavo letošnjih odgovorov OŠ SIS z združenimi podatki vseh šol lani, a opozarjamo na razliko med vzorcema. Dodatno so [v prilogi 1](#) (glej P1) tega poročila na voljo primerjave med odgovori na vprašalnika za OŠ SIS in OŠPP NIS. Takšen način omogoča, da lahko umestimo ugotovitve v širši kontekst ter lažje prepoznamo morebitne podobnosti in razlike v izkušnjah šol pri izvedbi NPZ. Pri vseh primerjavah je jasno navedeno, na katere podatke se nanaša posamezna primerjava. V prihodnjih letih bomo primerjali le odgovore ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS iz različnih let ter spremljali, ali in kako se skozi čas spreminjajo.

Državni izpitni center se zahvaljuje vsem ravnateljicam in ravnateljem OŠ SIS, ki ste odgovorili na anketni vprašalnik, saj bo analiza odgovorov pripomogla k boljši izvedbi NPZ. V želji po čim večji uporabnosti vprašalnika – tako po vsebini kakor po razumljivosti vprašanj – vas prosimo, da predloge za kakršnekoli spremembe vprašalnika pošljete na e-poštni naslov info@ric.si.

¹ Analiza anketnega vprašalnika za ravnateljice in ravnatelje OŠPP NIS je na voljo v dokumentu »Analiza anketnega vprašalnika za ravnateljice in ravnatelje osnovnih šol s prilagojenim izobraževalnim programom z nižjim izobrazbenim standardom – Poročilo o izvedbi nacionalnega preverjanja znanja 2025/2026«.

Analiza anketnega vprašalnika za ravnateljice in ravnatelje osnovnih šol: Poročilo o izvedbi NPZ 2025/2026

1 Osnovni podatki

Nacionalno preverjanje znanja (NPZ) se je v šolskem letu 2025/2026 izvajalo na 481 šolah z izobraževalnim programom osnovne šole in/ali s prilagojenim izobraževalnim programom osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom (v nadaljevanju OŠ SIS). Pri tem je anketni vprašalnik za ravnateljice in ravnatelje OŠ SIS izpolnilo 454 ravnateljic in ravnateljev. Letošnja stopnja odzivnosti OŠ SIS (94,4 %) je primerljiva z odzivnostjo vseh šol v prejšnjih letih (leta 2025: 93,6 %, leta 2024: 91,0 %; leta 2023: 93,6 %; leta 2022: 93,8 %; leta 2021: 91,9 %).

Preglednica 1.1 prikazuje stopnjo odzivnosti šol, ki so izpolnjevale vprašalnik za OŠ SIS, glede na izobraževalni program.

Preglednica 1.1: Sodelovanje pri anketnem vprašalniku za ravnateljice in ravnatelje osnovnih šol po izobraževalnih programih

Izobraževalni program ²	Število šol (vzorec)	Število šol (populacija)	Odstotek
SIS	410	432	94,9 %
SIS + NIS ³	29	32	90,6 %
ZAVOD	2	2	100 %
LU	13	15	86,7 %
Skupaj	454	481	94,4 %

Največjo odzivnost smo izmerili pri zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami. Sledijo OŠ SIS in nato šole, ki poleg izobraževalnega programa osnovne šole ali prilagojenega izobraževalnega programa osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom izvajajo tudi prilagojeni izobraževalni program osnovne šole z nižjim izobrazbenim standardom (SIS + NIS). Najmanjša odzivnost je med ljudskimi univerzami. Primerjava z minulim letom kaže na podoben vzorec odzivnosti osnovnih šol (leta 2025: 77,8–100 %).

² SIS: osnovna šola z izobraževalnim programom osnovne šole ali s prilagojenim izobraževalnim programom osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom.

SIS + NIS: osnovna šola z izobraževalnim programom osnovne šole ali s prilagojenim izobraževalnim programom osnovne šole z enakovrednim izobrazbenim standardom in s prilagojenim programom z nižjim izobrazbenim standardom.

ZAVOD: zavod za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami.

LU: ljudska univerza.

³ Številke v tabeli pomenijo le odgovore šol SIS + NIS na anketni vprašalnik za OŠ SIS.

V nadaljevanju v preglednici 1.2 predstavljamo tudi stopnjo odzivnosti OŠ SIS glede na statistične regije.

Preglednica 1.2: *Sodelovanje pri anketnem vprašalniku za ravnateljice in ravnatelje OŠ SIS po statističnih regijah*

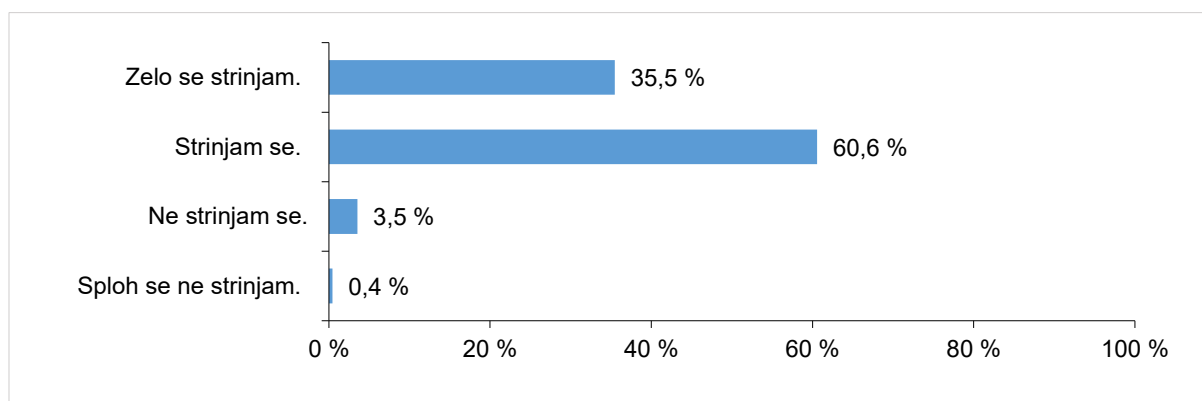
Regija	Število šol (vzorec)	Število šol (populacija)	Odstotek
Pomurska	37	38	97,4 %
Podravska	74	80	92,5 %
Koroška	16	17	94,1 %
Savinjska	59	61	96,7 %
Zasavska	10	10	100 %
Posavska	24	24	100 %
Jugovzhodna Slovenija	37	37	100 %
Osrednjeslovenska	90	103	87,4 %
Gorenjska	36	38	94,7 %
Primorsko-notranjska	17	18	94,4 %
Goriška	28	29	96,6 %
Obalno-kraška	26	26	100 %
Skupaj	454	481	94,4 %

Iz preglednice lahko razberemo, da so skoraj vse regije zastopane zadovoljivo. Najvišji odstotki odzivnosti (100 %) so bili doseženi pri OŠ SIS v zasavski, posavski in obalno-kraški regiji ter v jugovzhodni Sloveniji. Najmanj zastopane so OŠ SIS iz osrednjeslovenske regije, kjer pa je odstotek – glede na sicer visoko absolutno število OŠ SIS v regiji – še vedno razmeroma visok (87,4 %). Vzorec odzivnosti po regijah je primerljiv z lanskim letom, v večini regij pa je bila letošnja odzivnost celo nekoliko višja (leta 2025: skupaj 93,6 % odgovorov, razpon vrednosti 88,6–100 %).

2 Stališča ravnateljic in ravnateljev do NPZ

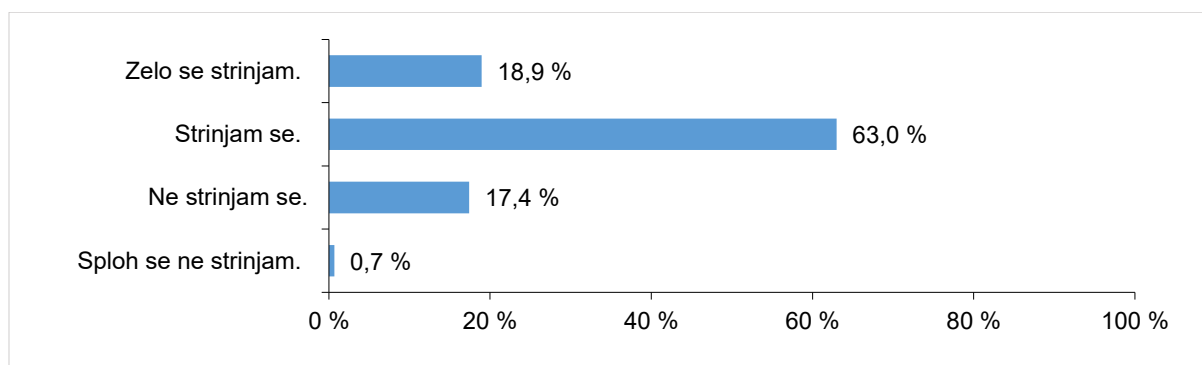
Prvi sklop postavk v vprašalniku je vključeval splošna stališča do NPZ. Te postavke so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS ocenili pri štiristopenjski lestvici, in sicer z »zelo se strinjam«, »strinjam se«, »ne strinjam se« in »sploh se ne strinjam«. Slike 2.1–2.10 prikazujejo odstotek odgovorov pri posamezni postavki. Primerjavo z odgovori OŠPP NIS prikazuje preglednica P1.1 v prilogi 1.

Slika 2.1: Strinjanje s postavko »NPZ je smisel in koristen, saj dá učencu in učitelju dodatno informacijo o znanju učenca«



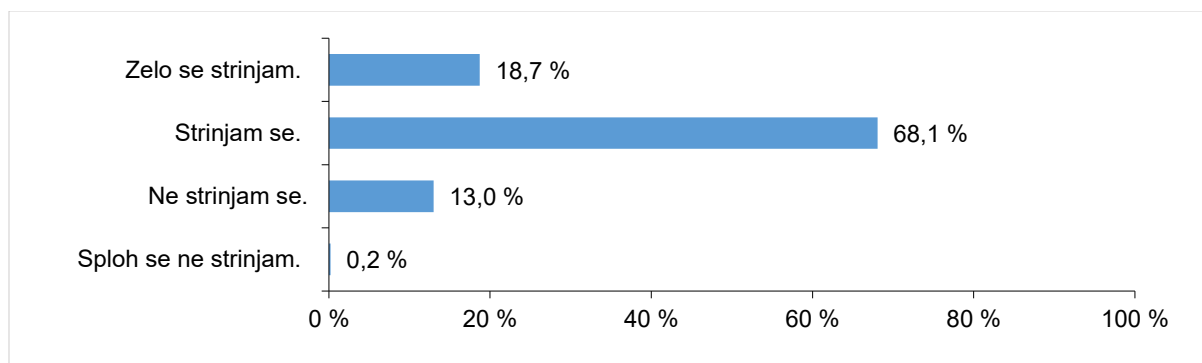
Pogostost odgovorov »zelo se strinjam« in »strinjam se«: **96,0 %** (primerjava z vsemi šolami leta 2025: 93,0 %; leta 2024: 91,0 %).

Slika 2.2: Strinjanje s postavko »NPZ odkriva **močna** področja v znanju učencev, predpisanem z učnimi načrti«



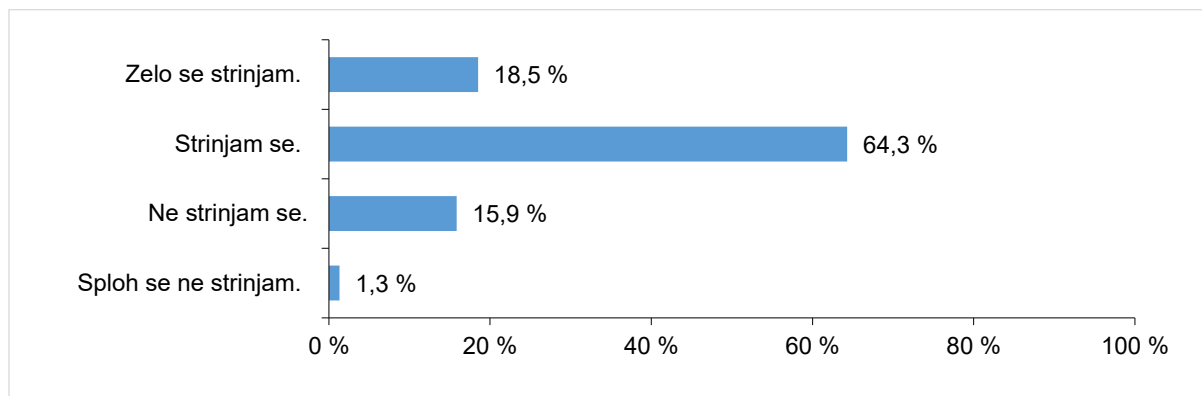
Pogostost odgovorov »zelo se strinjam« in »strinjam se«: **81,9 %** (primerjava z vsemi šolami leta 2025: 81,3 %; leta 2024: 78,4 %).

Slika 2.3: Strinjanje s postavko »NPZ odkriva **šibka** področja v znanju učencev, predpisanem z učnimi načrti«



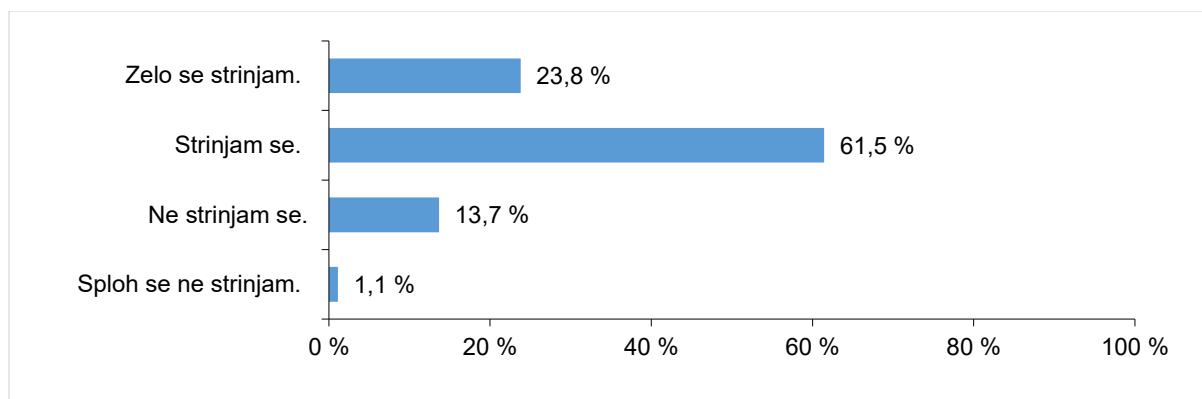
Pogostost odgovorov »zelo se strinjam« in »strinjam se«: **86,8 %** (primerjava z vsemi šolami leta 2025: 84,1 %; leta 2024: 79,7 %).

Slika 2.4: Strinjanje s postavko »NPZ vpliva na izboljšavo dela na šoli«



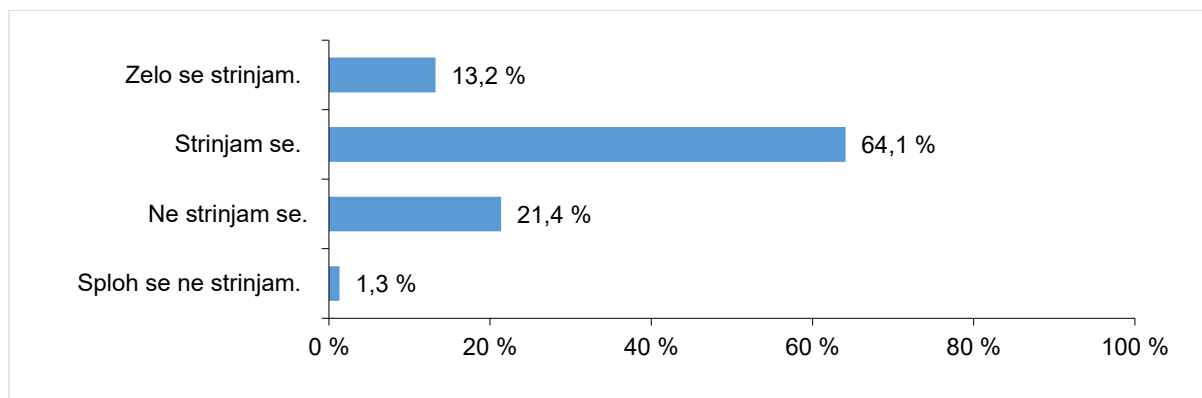
Pogostost odgovorov »zelo se strinjam« in »strinjam se«: **82,8 %** (primerjava z vsemi šolami leta 2025: 84,5 %; leta 2024: 80,0 %).

Slika 2.5: Strinjanje s postavko »NPZ daje učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela«



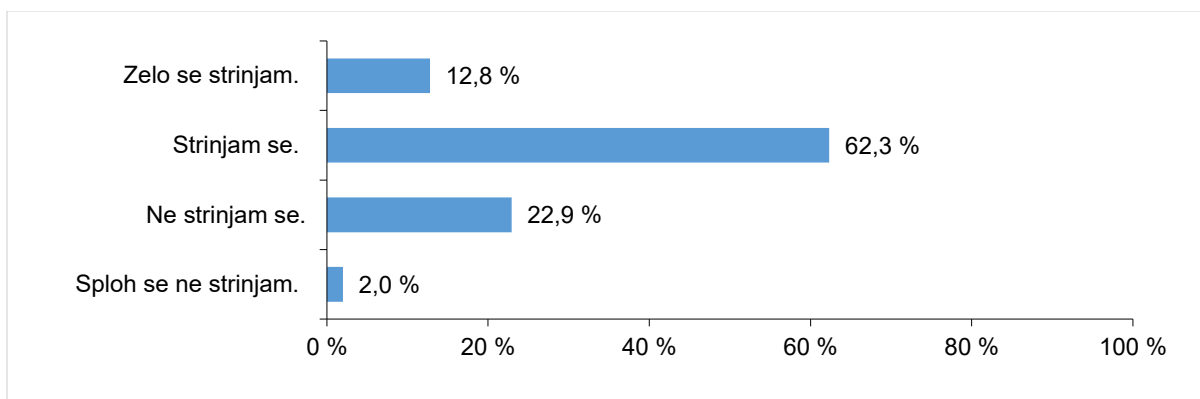
Pogostost odgovorov »zelo se strinjam« in »strinjam se«: **85,2 %** (primerjava z vsemi šolami leta 2025: 83,4 %; leta 2024: 82,2 %).

Slika 2.6: Strinjanje s postavko »NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti poučevanja preverjenih predmetov«



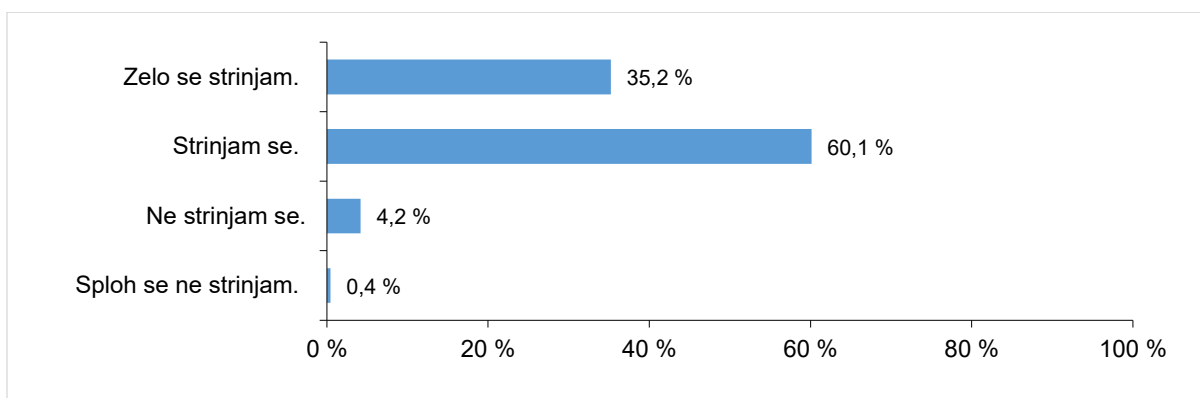
Pogostost odgovorov »zelo se strinjam« in »strinjam se«: **77,3 %** (primerjava z vsemi šolami leta 2025: 75,2 %; leta 2024: 68,7 %).

Slika 2.7: Strinjanje s postavko »NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti pisnega preverjanja in ocenjevanja pri preverjanih predmetih«



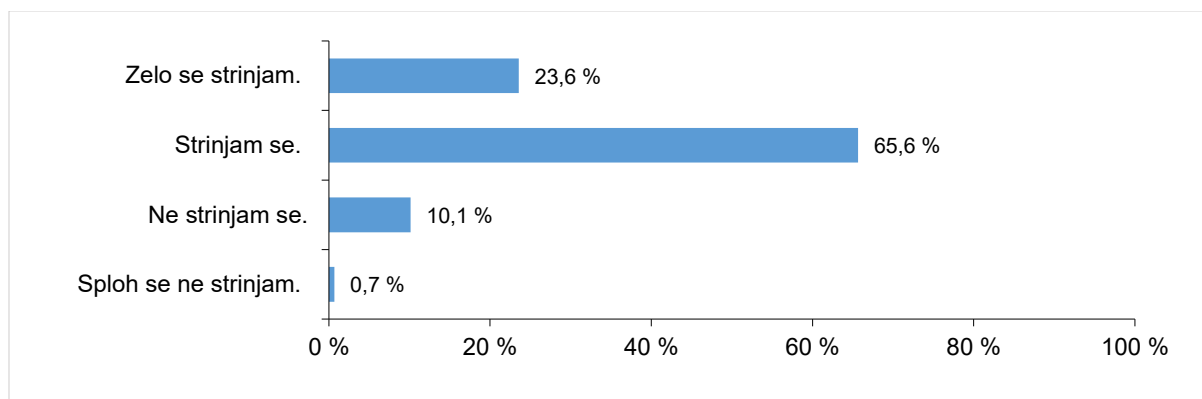
Pogostost odgovorov »zelo se strinjam« in »strinjam se«: **75,1 %** (primerjava z vsemi šolami leta 2025: 65,8 %; leta 2024: 59,2 %).

Slika 2.8: Strinjanje s postavko »Dosežke NPZ upoštevamo pri načrtovanju prihodnjega dela na naši šoli«



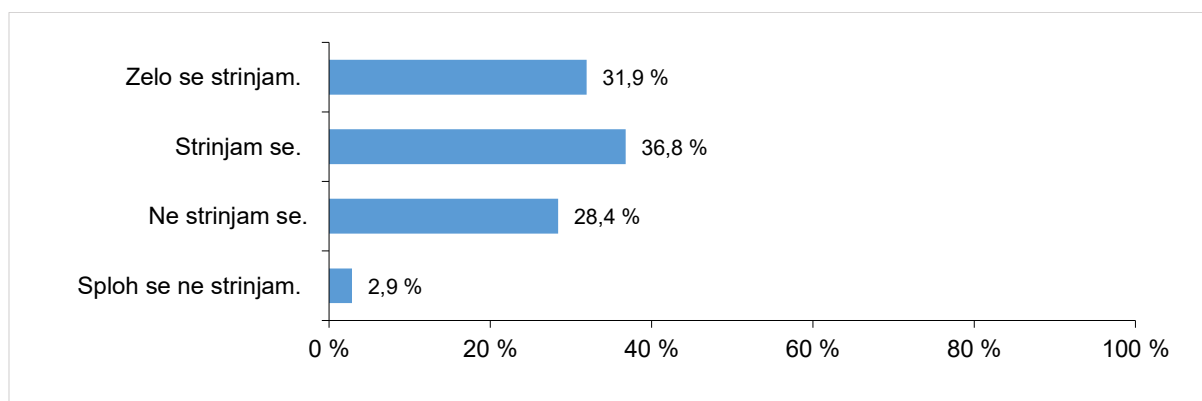
Pogostost odgovorov »zelo se strinjam« in »strinjam se«: **95,4 %** (primerjava z vsemi šolami leta 2025: 93,8 %; leta 2024: 92,8 %).

Slika 2.9: Strinjanje s postavko »Izobraževanja o analizah dosežkov in vrednotenju NPZ, ki jih pripravlja Ric, so za učitelje koristna«



Pogostost odgovorov »zelo se strinjam« in »strinjam se«: **89,2 %** (primerjava z vsemi šolami leta 2025: 90,0 %; leta 2024: 86,7 %).

Slika 2.10: Strinjanje s postavko »Dosežek učenca pri NPZ bi moral imeti večjo veljavo«



Pogostost odgovorov »zelo se strinjam« in »strinjam se«: **68,7 %** (primerjava z vsemi šolami leta 2025: 72,8 %; leta 2024: 85,1 %).

Pregled postavk kaže, da se ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS najbolj strinjajo s postavkama 1 in 8 (skupna pogostost odgovorov »zelo se strinjam« in »strinjam se« je nad 95 %), torej s tem, da je NPZ smiseln in koristen, da daje povratno informacijo o znanju učenke ali učenca ter da se dosežki NPZ upoštevajo pri načrtovanju prihodnjega dela na šoli.

Visoko strinjanje (nad 80 %) glede na skupno pogostost odgovorov »zelo se strinjam« in »strinjam se« je tudi pri postavkah 2, 3, 4, 5 in 9. Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS se povečini strinjajo, da so Riceva izobraževanja o analizah dosežkov in vrednotenju NPZ za učiteljice in učitelje koristna, da NPZ učiteljicam in učiteljem zagotavlja dodatne informacije o kakovosti njihovega dela, vpliva na izboljšanje šolskega dela in odkriva tako močna kot šibka področja v znanju učenk in učencev.

Najnižje strinjanje (68,7–77,3 %) smo izmerili pri postavkah 6, 7 in 10, in sicer pri tem, da je NPZ pripomogel k izboljšanju kakovosti poučevanja, pisnega preverjanja in ocenjevanja pri preverjanih predmetih ter da bi dosežki morali imeti večjo veljavo. Pri zadnji postavki nižje

odstotke strinjanja pričakovano zaznavamo že drugo leto zapored, tj. odkar se dosežki NPZ v 9. razredu lahko uporabljajo kot eno od meril za vpis v srednje šole z omejitvijo vpisa.

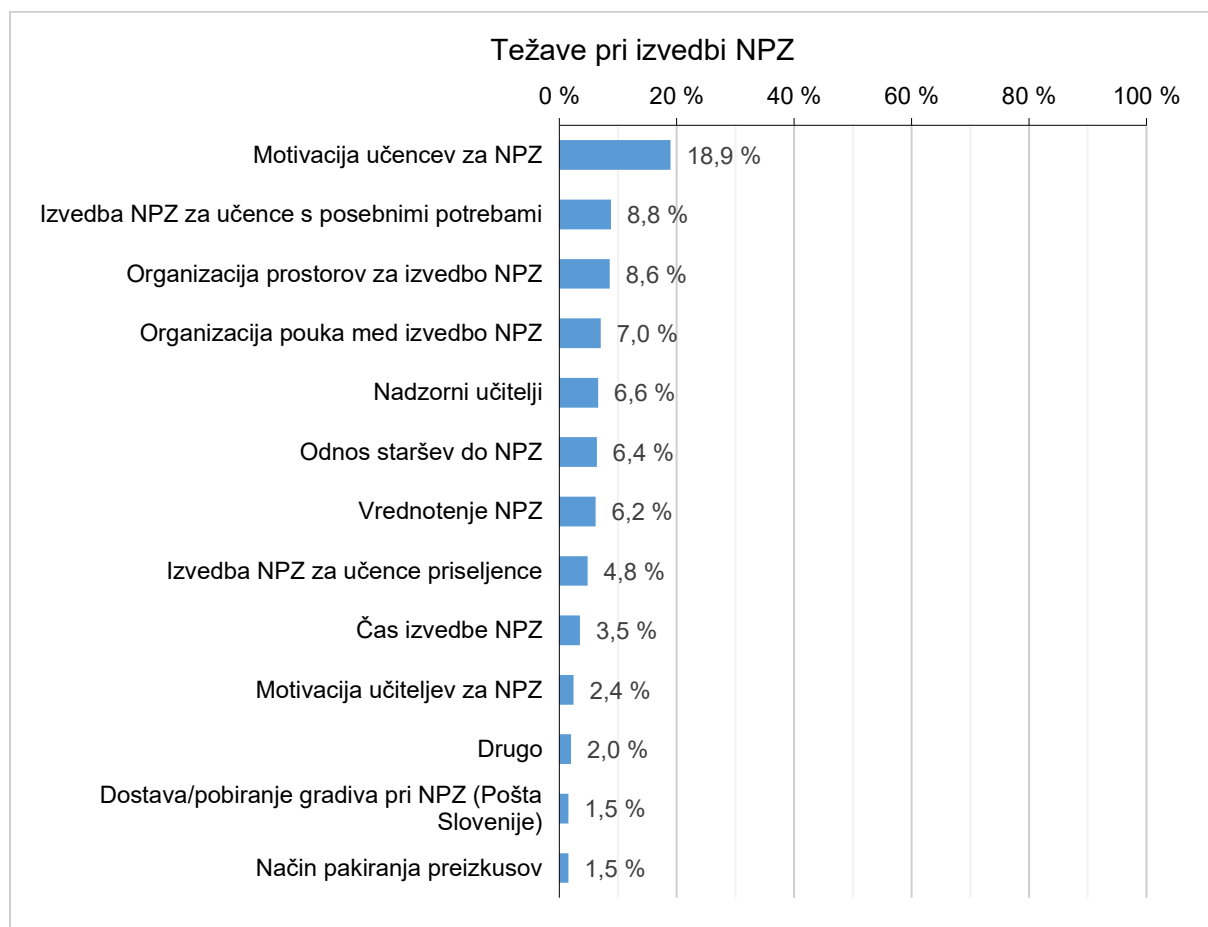
Pri primerjavi z dvema šolskima letoma prej (2024 in 2025) je pomembno opozoriti, da to poročilo prinaša le odgovore ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS, ne pa vseh slovenskih osnovnih šol. Primerjava sicer kaže, da se je strinjanje ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS najbolj povečalo pri postavki 7 (vpliv NPZ na izboljšanje kakovosti pisnega preverjanja in ocenjevanja pri preverjanih predmetih), upadlo pa je pri postavki 10 (dosežek NPZ bi moral več veljati). Manjše povečanje je mogoče opaziti tudi pri postavki 3 (NPZ odkriva šibka področja v znanju učenk in učencev), medtem ko so bile druge postavke v več letih podobno ocenjene.

Primerjava z letošnjimi odgovori OŠPP NIS (glej preglednico P1.1) kaže, da se manj OŠPP NIS strinja s postavkama 1 in 2, torej s tem, da je NPZ smiselna in koristen, da daje povratno informacijo o znanju učenke ali učenca ter da NPZ odkriva močna področja v znanju učenk in učencev.

3 Težave pri izvedbi NPZ

Slika 3.1 prikazuje težave, ki so jih pri izvedbi NPZ zaznali ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS. Za vsako težavo so lahko zapisali tudi razloge in predloge za izboljšavo. V prilogi 1 je na voljo tudi primerjava razlik v odstotku sporočenih težav pri izvedbi NPZ z OŠPP NIS letos in vsemi šolami lani (glej preglednico P1.2 ter slike P1.1 in P1.2).

Slika 3.1: Težave pri izvedbi NPZ v OŠ SIS v šolskem letu 2025/2026, razvrščene po pogostosti



Motivacija učenk in učencev za NPZ

Težava, o kateri poroča največ ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS (18,9 % vseh prejetih odgovorov), je motivacija učenk in učencev za NPZ. To je bila tudi najpogostejše navedena težava OŠPP NIS letos in vseh šol lani. Za težave z motivacijo učenk in učencev za NPZ so ravnateljice in ravnatelji napisali tudi največ, 74, razlogov (16,3 % vseh prejetih odgovorov). Polovica razlogov se nanaša na **pomanjkanje motivacije** učenk in učencev, pri tem številni posebej poudarjajo **nezainteresiranost za udeležbo pri NPZ iz tretjega predmeta**. Ta predmet se jim nikjer ne upošteva, kar pomeni tudi težavo za učiteljice in učitelje tega predmeta. Mnogi razlog za težave povezujejo s tem, da dosežki **ne vplivajo** na vpis v vse srednje šole. Peščica komentarjev opozarja na nižjo motivacijo pri učenkah in učencih 3. in

6. razreda ter v osnovnih šolah za odrasle. Tri ravnateljice in ravnatelji se zavzemajo, da bi imel NPZ večji vpliv na oceno predmeta, preostali komentarji pa povečini zadevajo odnos družbe do NPZ. Za težave z motivacijo učenk in učencev so ravnateljice in ravnatelji dali 34 predlogov izboljšav (7,5 % vseh prejetih odgovorov). Polovica predlogov si prizadeva za **večji vpliv na (zaključno) oceno in/ali vpis v srednjo šolo**, 8 ravnateljic in ravnateljev se zavzema za **spmembo** (npr. poenotenje na ravni države) ali **ukinitve pisanja preizkusa iz tretjega predmeta**, 6 pa jih opozarja na potrebo po **sistemski rešitvi** težav z motivacijo učenk in učencev.

Izvedba NPZ za učenke in učence s posebnimi potrebami

Naslednja najpogostejše navedena težava je izvedba NPZ za učenke in učence s posebnimi potrebami (8,8 % vseh prejetih odgovorov). Za težave so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS zapisali 39 razlogov (8,6 % vseh prejetih odgovorov). Več kot polovica od tega se jih nanaša na **prostorsko in/ali kadrovsko stisko**, pri čemer ravnateljice in ravnatelji posebej navajajo **težave pri zagotavljanju dovolj prostorov in primernih prostorov. Veliko oziroma povečano število** učenk in učencev s posebnimi potrebami navaja 7 komentarjev, 6 pa jih poudarja **neustreznost razpoložljivih prilagoditev**: pri tem opažajo, da učenkam in učencem niso na voljo prilagoditve, ki jih uporabljajo in potrebujejo, ter da so razpoložljive prilagoditve neprimerne, oziroma menijo, da je izvedba za te učenke in učence nesmiselna (npr. učenke in učenci ne želijo reševati NPZ). Preostali komentarji so se nanašali na **izobraževanje odraslih in težavo z obrazcem za prijavo**. Predloge za izboljšavo smo prejeli od 15 ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS (3,3 % vseh prejetih odgovorov). Največ jih predlaga **združevanje pisanja NPZ v istem prostoru**, bodisi združevanje učenk in učencev s podobnimi prilagoditvami bodisi pisanje skupaj z vsemi učenkami in učenci istega razreda, 3 predlagajo **krajše ali lažje preverjanje**, npr. zgolj preverjanje minimalnih standardov znanja, 2 pa predlagata **spmembo časa** izvedbe preverjanja, npr. izven rednega pouka.

Organizacija prostorov za izvedbo NPZ

Podobno pogosto navedena težava je organizacija prostorov za izvedbo NPZ (8,6 % vseh prejetih odgovorov). Za te težave so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS našli 37 razlogov (8,1 % vseh prejetih odgovorov). Vzroke prepoznavajo v **večjem številu učenk in učencev s posebnimi potrebami in prostorski stiski** na šoli. Ravnateljice in ravnatelji v glavnem navajajo, da morajo njihovi učenke in učenci s posebnimi potrebami preverjanje NPZ opravljati v ločenih prostorih, zaradi česar jim **zmanjkuje prostora** na šoli. Nekateri prostorsko stisko doživljajo pretežno zaradi **velikosti šole** (organizacijske težave imajo npr. že pri rednem pouku). Za težave z organizacijo prostorov so ravnateljice in ravnatelji dali 14 predlogov izboljšav (3,1 % vseh prejetih odgovorov), in sicer predlagajo **združevanje pisanja NPZ v istem prostoru** za učenke in učence s podobnimi prilagoditvami in **zvišanje normativa** učenk in učencev v istem prostoru, 3 so predlagali tudi **spmembe v časovnici** izvedbe.

Organizacija pouka med izvedbo NPZ

O težavah z organizacijo pouka med izvedbo NPZ je poročalo 7,0 % vseh anketiranih. Za težave so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS navedli 33 razlogov (7,3 % vseh prejetih odgovorov). Velika večina težav se nanaša bodisi na **kadrovsko** bodisi **prostorsko stisko**, nekateri navajajo **oboje** (npr. veliko nadzornih učiteljic in učiteljev pomeni težave pri organizaciji rednega pouka, zato se redni pouk ponekod začne kasneje ali odpade, drugod organizirajo ločene dejavnosti). Od preostalih komentarjev se jih 6 nanaša na večje število učenk in

učencev s prilagojeno izvedbo NPZ, kar zahteva tudi **veliko ločenih prostorov**, 3 pa posebej opozarjajo na težave za učenke in učence, ki so vezani na **šolski prevoz**, to pa omejuje možnosti za spremembo začetka pouka. Prejeli smo 11 predlogov izboljšav (2,4 % vseh prejetih odgovorov), od katerih se jih večina nanaša na **spremembe pri izvedbi NPZ** (npr. povečanje normativa in spremembe pri času izvedbe NPZ), preostali predlogi pa na **spremembe rednega pouka** (npr. delo od doma, dnevi dejavnosti).

Nadzorne učiteljice in učitelji

O težavah z nadzornimi učiteljicami in učitelji je poročalo 6,6 % vseh anketiranih, zbrali pa smo 28 razlogov za težave (6,2 % vseh prejetih odgovorov). Večina se jih nanaša na **veliko število učenk in učencev s posebnimi potrebami**, ki za pisanje NPZ potrebujejo ločene prostore in svojo nadzorno učiteljico ali nadzornega učitelja, to pa vpliva tudi na **težave z organizacijo rednega pouka**. Manj ravnateljic in ravnateljev navaja tudi druge težave: 5 jih opozarja na težave zaradi **bolniške odsotnosti**, 4 se spoprijemajo s **kadrovsko** in 3 s **prostorsko stisko**, 2 komentarja pa se nanašata na **veliko število skupin**. Od 11 prejetih predlogov izboljšav (2,4 % vseh prejetih odgovorov) se jih 5 nanaša na kadrovske stiske (npr. dodatno zaposlovanje, možnost študentskega dela), 4 se nanašajo na **združevanje učenk in učencev v istih prostorih**, 2 pa predlagata **spremembo časa** pisanja NPZ.

Odnos staršev do NPZ

O tej težavi je poročalo 6,4 % anketiranih ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS. Zbrali smo 29 razlogov za težave z odnosom staršev do NPZ (6,4 % vseh prejetih odgovorov), pri čemer polovica odgovorov kaže na to, da starši v NPZ **ne prepoznavajo vrednosti** za izkazovanje znanja svojih otrok (otrok npr. ne spodbujajo, da pokažejo znanje, nekatere starše zanimata le ocena in vpliv na vpis v srednjo šolo z omejitvijo vpisa, drugi v NPZ prepoznavajo nepotrebne obremenitve ali celo izvajajo pritisk na šolo). Preostali komentarji opozarjajo na **nevpogled v NPZ** (starši ne pridejo na vpogled v šolo, še zlasti pri učenkah in učencih 3. in 6. razreda, oziroma odsotnosti svojih otrok ne opravičijo) in izražajo nezadovoljstvo z odnosom nekaterih staršev do NPZ ali šolstva. Prejeli smo 8 predlogov izboljšav (1,8 % vseh prejetih odgovorov), ki se nanašajo na **povečanje sodelovanja** staršev s šolo ali **dajanje večje vrednosti dosežkom** pri NPZ.

Vrednotenje NPZ

V primerjavi z vsemi šolami lani je letos nekoliko več OŠ SIS poročalo o težavah pri vrednotenju NPZ. O teh težavah je poročalo 6,2 % vseh anketiranih, ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS pa so napisali 28 razlogov zanje (6,2 % vseh prejetih odgovorov). Skoraj polovica komentarjev se nanaša na **veliko obremenitev** učiteljic in učiteljev, ki vrednotijo preizkuse NPZ, od tega 3 navajajo neenakomerno porazdelitev preizkusov na osebo (nekateri šole npr. ne prijavijo nikogar, druge pa vrednotijo toliko več preizkusov) in 3 napačno razporeditev, kdo kaj popravlja, 2 anketirana pa menita, da nekateri vrednotenja ne želijo opravljati. Tretjina razlogov se nanaša na **nekakovostno vrednotenje**, poročajo o velikem številu napak. Preostali komentarji opozarjajo še na **tehnične in organizacijske težave** (npr. odsotnost, težave s programom, prenizko plačilo). Za težave smo prejeli 20 predlogov izboljšav (4,4 % vseh prejetih odgovorov), od katerih jih polovica predlaga **izboljšave na področju vrednotenja preizkusov** (npr. višje plačilo ocenjevalk in ocenjevalcev, pogodbeno delo, povratne informacije o vrednotenju, sprememba navodil), 5 predlogov se nanaša na

prerazporeditev vrednotenja preizkusov (npr. vrednotijo vsi, ki poučujejo preverjani predmet), 2 pa na **povečanje števila dni**, namenjenih za vrednotenje.

Izvedba NPZ za učenke in učence iz priseljskih družin

V primerjavi z vsemi šolami lani je **letos nekoliko več OŠ SIS** poročalo o težavah pri izvedbi NPZ za učenke in učence iz priseljskih družin. O teh težavah je poročalo 4,8 % vseh anketiranih, pri tem pa so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS napisali tudi 20 razlogov (4,4 % vseh prejetih odgovorov), zakaj prihaja do težav. Dve tretjini razlogov se nanaša na **jezikovne ovire** (zlasti nepoznavanje slovenščine in nedostopnost ustreznih slovarjev), ki so med razlogi za **nerazumevanje nalog in slabše povprečne dosežke šol**, za katere se morajo šole zagovarjati. Preostali razlogi so povezani z **izobraževanjem odraslih, neudeležbo učenk in učencev** pri NPZ in drugimi **težavami z izvedbo**. Za težave so dali 12 predlogov izboljšav (2,6 % vseh prejetih odgovorov), ki se pretežno nanašajo na **oprostitev pisanja** NPZ za učenke in učence priseljskih družin in **omogočanje prevajanja** besedil s pripomočki.

Čas izvedbe NPZ

O tej težavi je poročalo 3,5 % anketiranih ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS. Zbrali smo 14 razlogov (3,1 % vseh prejetih odgovorov) za težave s časom izvedbe NPZ, povezane z **začetkom pisanja** (tj. neustrezna ura ali dan), **trajanjem izvedbe** (npr. premalo razpoložljivega časa za pisanje) in **organizacijskimi težavami** (npr. koordinacija med šolami in podružnicami, organizacija rednega pouka). Od 16 prejetih predlogov izboljšav (3,5 % vseh prejetih odgovorov) jih večina navaja uvedbo **enotnega** – bodisi nespremenljivega bodisi gibljivega – **časa začetka** v vseh razredih, v katerih se izvaja NPZ, nekaj pa je tudi predlogov o **spremembi dneva** v tednu ali spremembi **meseca** za izvedbo NPZ.

Motivacija učiteljic in učiteljev za NPZ

O težavah z motivacijo učiteljic in učiteljev za NPZ je poročalo 2,4 % vseh anketiranih in zabeležili smo 12 razlogov (2,6 % vseh prejetih odgovorov) za slabo motiviranost, ki so jih našli ravnateljice in ravnatelji. Večina med njimi jih navaja **nizko motivacijo**, 3 opozarjajo, da izvedba NPZ za učiteljice in učitelje pomeni **dodatno obremenitev**, 2 pa posebej poudarjata, da so nekateri učiteljice in učitelji **čustveno obremenjeni z rezultati**. Ravnateljice in ravnatelji so dali tudi 6 **specifičnih predlogov izboljšav** (npr. zvišanje plačila, programske rešitve, ozaveščanje o pomenu NPZ).

Dostava/pobiranje gradiva pri NPZ (Pošta Slovenije)

Peščica anketiranih (1,5 % vseh prejetih odgovorov) je poročala o težavah z dostavo. Zapisali so 7 razlogov zanje (1,5 % vseh prejetih odgovorov), ti pa se nanašajo na **pomanjkanje pol**, **poškodovan paket** in dostavo na **napačno lokacijo**.

Način pakiranja preizkusov

Nekaj anketiranih (1,5 % vseh prejetih odgovorov) je poročalo tudi o težavah z načinom pakiranja. Navedli so 7 razlogov zanje (1,5 % vseh prejetih odgovorov), ki se nanašajo zlasti na **pomanjkanje paketov**, **poškodovan paket** in spraševanje o **smiselnosti in okoljevarstvenih vidikih papirnate oblike** preizkusov.

Drugo

Zbrali smo še 9 razlogov za druge težave (2,0 % vseh prejetih odgovorov) in 5 predlogov izboljšav (1,1 % vseh prejetih odgovorov). Odgovori se osredinjajo na **posamične in specifične vidike**, povezane denimo s težavami organizacije NPZ in sistemskimi vidiki NPZ, nekateri pa se nanašajo na že obravnavane težave (npr. prostorska stiska, vrednotenje).

4 Razlogi za neudeležbo pri NPZ

Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so poročali o razlogih za neudeležbo njihovih učenk in učencev pri NPZ.⁴ V preglednici 4.1 sta zbrana število in odstotek učenk in učencev, ki so manjkali na preizkusu zaradi posameznih razlogov v 9. razredu.

Preglednica 4.1: Razlogi za neudeležbo učenk in učencev OŠ SIS pri NPZ v 9. razredu

Razlog za neudeležbo	Materinščina		Matematika		Tretji predmet	
	Število	Odstotek	Število	Odstotek	Število	Odstotek
Bolezen ali poškodba	218	77,3 %	239	75,6 %	281	71,5 %
Naravna ali druga nesreča	0	0 %	0	0 %	2	0,5 %
Smrt v družini	2	0,7 %	2	0,6 %	3	0,8 %
Aktivna udeležba na mednarodnem tekmovanju iz znanja	1	0,4 %	3	0,9 %	5	1,3 %
Aktivna udeležba na velikem mednarodnem športnem tekmovanju	3	1,1 %	8	2,5 %	4	1,0 %
Drugi utemeljeni razlogi	9	3,2 %	11	3,5 %	12	3,1 %
Neopravičena odsotnost	49	17,4 %	53	16,8 %	86	21,9 %
Skupaj	282	100 %	316	100 %	393	100 %

V preglednici lahko razberemo, da so najpogostejši razlog za neudeležbo pri NPZ ne glede na predmet bolezen, poškodba oziroma zdravstveno stanje učenke ali učenca, ki onemogočajo udeležbo pri NPZ (skoraj tri četrtine vse odsotnosti). Ta rezultat je podoben lanskemu poročanju vseh šol (OŠ SIS letos: v povprečju 74,8 % vse odsotnosti; leta 2025: v povprečju 72,7 % vse odsotnosti). Podobno pogosta je neopravičena odsotnost (OŠ SIS letos: v povprečju 18,7 % vse odsotnosti; leta 2025: v povprečju 19,1 % vse odsotnosti). Opaziti je mogoče, da je skupno število neudeleženih na preizkusu iz tretjega predmeta v šolskem letu 2025/2026 nekoliko višje od števila neudeleženih pri učnem jeziku in matematiki, obenem pa velja, da je neudeleženih pri tretjem predmetu letos opazno manj kot lani (skupaj odsotnost pri izvedbi NPZ iz tretjega predmeta leta 2025: 697).⁵

⁴ Število neudeleženih v tem poglavju temelji na poročanju ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS in ni nujno enako nacionalnim podatkom v sporočilu za javnost (na voljo na naslovu <https://www.ric.si/nacionalno-preverjanje-znanja/porocila--analize--raziskave/>). Primerjavo med nacionalnimi podatki in podatki anketnih vprašalnikov prikazuje preglednica P1.4 v prilogi 1.

⁵ Glede na lanske in letošnje nacionalne podatke prijavljenih na NPZ lahko ugotovimo, da je lani pri tretjem predmetu manjkalo 3,2 % vseh prijavljenih učencev 9. razreda, letos pa le 1,8 % učencev.

Ravnateljice in ravnatelji so poročali tudi o razlogih za neudeležbo njihovih učenk in učencev pri NPZ v 6. razredu, kar prikazuje preglednica 4.2.

Preglednica 4.2: Razlogi za neudeležbo učenk in učencev OŠ SIS pri NPZ v 6. razredu

Razlog za neudeležbo	Materinščina		Matematika		Tretji predmet	
	Število	Odstotek	Število	Odstotek	Število	Odstotek
Bolezen ali poškodba	423	71,9 %	486	73,2 %	428	73,7 %
Naravna ali druga nesreča	1	0,2 %	0	0 %	0	0 %
Smrt v družini	4	0,7 %	6	0,9 %	3	0,5 %
Aktivna udeležba na mednarodnem tekmovanju iz znanja	2	0,3 %	2	0,3 %	1	0,2 %
Aktivna udeležba na velikem mednarodnem športnem tekmovanju	2	0,3 %	2	0,3 %	4	0,7 %
Drugi utemeljeni razlogi	42	7,1 %	41	6,2 %	34	5,9 %
Neopravičena odsotnost	114	19,4 %	127	19,1 %	111	19,1 %
Skupaj	588	100 %	664	100 %	581	100 %

V preglednici je mogoče razbrati, da so v 6. razredu podobno kakor v 9. razredu najpogostejši razlog za neudeležbo pri NPZ pri vseh predmetih bolezen, poškodba oziroma zdravstveno stanje učenke ali učenca, ki onemogočajo udeležbo pri NPZ (skoraj tri četrtine vse odsotnosti). Tudi odstotki neopravičene odsotnosti so podobni kot pri 9. razredu. Opazno višje pa je število manjkajočih v 6. razredu⁶ v primerjavi z 9. razredom (skoraj še enkrat več pri vseh predmetih), pri čemer je več učenk in učencev manjkalo pri matematiki kot pri učnem jeziku ali tretjem predmetu⁷. V primerjavi z lanskim poročanjem vseh šol so OŠ SIS letos poročale o nekoliko manjši odsotnosti zaradi drugih utemeljenih razlogov (OŠ SIS letos: v povprečju 6,4 % vse odsotnosti; leta 2025: v povprečju 9,6 % vse odsotnosti).

⁶ Glede na letošnje nacionalne podatke prijavljenih na NPZ lahko ugotovimo, da je pri vseh predmetih manjkalo 2,6–3,0 % vseh prijavljenih učencev 6. razreda in 1,3–1,8 % vseh prijavljenih iz 9. razreda.

⁷ V 6. razredu se tretji predmet vedno opravlja iz tujega jezika.

Ravnateljice in ravnatelji so nazadnje poročali tudi o razlogih za neudeležbo njihovih učenk in učencev pri NPZ v 3. razredu, kar prikazuje preglednica 4.3.

Preglednica 4.3: Razlogi za neudeležbo učenk in učencev OŠ SIS pri NPZ v 3. razredu

Razlog za neudeležbo	Materinščina		Matematika	
	Število	Odstotek	Število	Odstotek
Bolezen ali poškodba	439	72,2 %	444	75,4 %
Naravna ali druga nesreča	0	0 %	0	0 %
Smrt v družini	0	0 %	1	0,2 %
Aktivna udeležba na mednarodnem tekmovanju iz znanja	0	0 %	0	0 %
Aktivna udeležba na velikem mednarodnem športnem tekmovanju	0	0 %	0	0 %
Drugi utemeljeni razlogi	56	9,2 %	48	8,1 %
Neopravičena odsotnost	113	18,6 %	96	16,3 %
Skupaj	608	100 %	589	100 %

Iz preglednice razberemo, da so tudi v 3. razredu najpogostejši razlog za neudeležbo pri NPZ pri vseh predmetih bolezni, poškodba oziroma zdravstveno stanje učenke ali učenca, ki onemogočajo udeležbo pri NPZ. Po pogostosti temu sledi neopravičena odsotnost. V primerjavi s 6. in 9. razredom je nekoliko več odsotnosti zaradi drugih utemeljenih razlogov (nekoliko manj kot 10 % vse odsotnosti). Tudi v 3. razredu je opazno višje število manjkajočih v primerjavi z 9. razredom.⁸ Primerjavo med razredi OŠ SIS po neudeležbi pri NPZ prikazuje slika 4.4, primerjava neudeleženih v 6. in 9. razredu med OŠ SIS in OŠPP NIS pa je prikazana v preglednici P1.3.

Preglednica 4.4: Povprečen odstotek neudeleženih po razlogih v različnih razredih OŠ SIS

Razlog za neudeležbo	9. razred	6. razred	3. razred
Bolezen ali poškodba	74,8 %	72,9 %	73,8 %
Naravna ali druga nesreča	0,2 %	0,1 %	0 %
Smrt v družini	0,7 %	0,7 %	0,1 %
Aktivna udeležba na mednarodnem tekmovanju iz znanja	0,9 %	0,3 %	0 %
Aktivna udeležba na velikem mednarodnem športnem tekmovanju	1,5 %	0,4 %	0 %
Drugi utemeljeni razlogi	3,2 %	6,4 %	8,7 %
Neopravičena odsotnost	18,7 %	19,2 %	17,4 %
Povprečno število odsotnih učenk in učencev	330	611	599

⁸ Glede na letošnje nacionalne podatke prijavljenih na NPZ lahko ugotovimo, da je pri obeh predmetih manjkalo 2,8–2,9 % vseh prijavljenih učencev v 3. razredu.

5 Prostovoljno izvajanje NPZ iz tretjega predmeta

V nadaljevanju anketnega vprašalnika so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS odgovorili na vprašanje, ali so na šoli prostovoljno izvedli dodatno preverjanje znanja iz tretjega predmeta. V preglednici 5.1 smo pripravili podrobnejši prikaz tega.

Preglednica 5.1: Število prostovoljno izvedenega preverjanja NPZ iz tretjega predmeta v 9. razredu

Odgovor	Število	Odstotek (2026)	Odstotek (2025)
Nobeno preverjanje (0)	410	90,3 %	87,6 %
Vsaj 1 (1, 2, 3 ali 4)	44	9,7 %	12,4 %
1	23	5,1 %	6,1 %
2	15	3,3 %	4,3 %
3	5	1,1 %	2,0 %
4	1	0,2 %	/

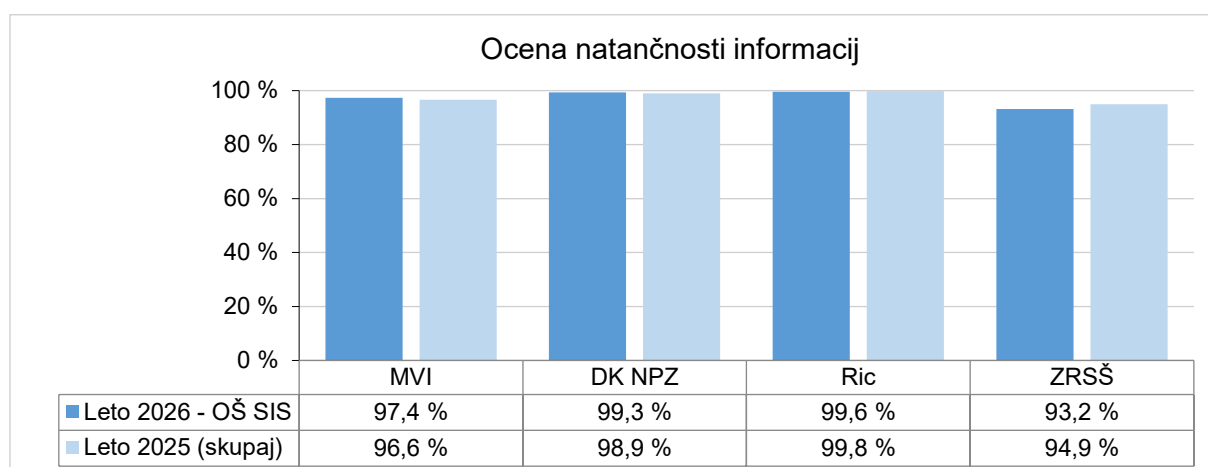
Iz preglednice lahko razberemo, da glavnina šol ni izvedla nobenega dodatnega preverjanja znanja iz tretjega predmeta. Vsaj 1 preverjanje so izvedli na 9,7 % šol, ki so odgovorile na anketni vprašalnik, kar je še za malenkost nižji odstotek kot v šolskem letu lani in predlani.

Skupaj so OŠ SIS letos izvedle 95 prostovoljnih preverjanj, največ iz zgodovine (29) ter kemije in angleščine (oboje 28), precej manj pa iz tehnike in tehnologije (9) ter iz nemščine (5).

6 Ocena posredovanih informacij

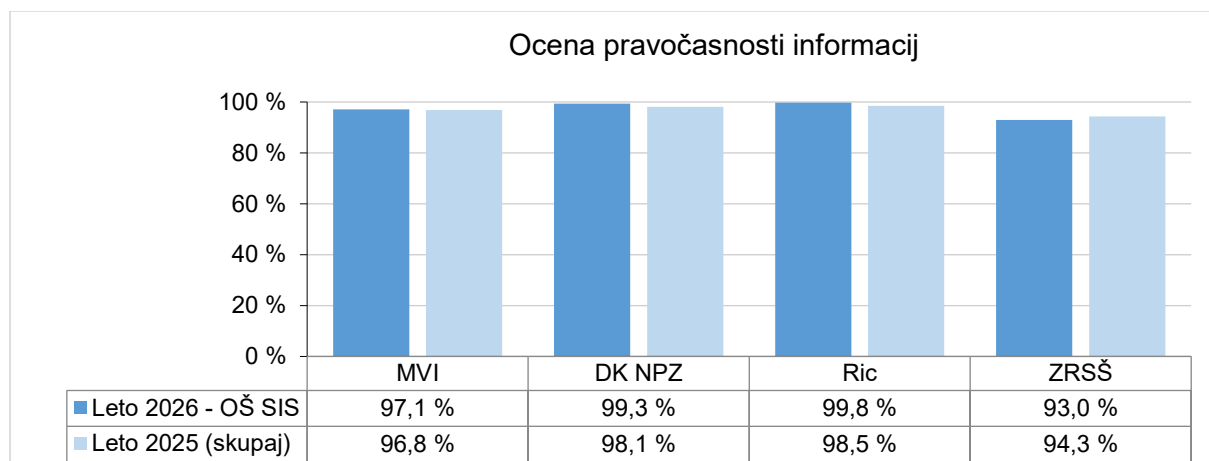
Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so pri dihotomni lestvici z odgovorom »da« ali »ne« ovrednotili natančnost, pravočasnost in nedvoumnost informacij, ki jih dajejo institucije, pristojne za izvedbo NPZ: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje (MVI),⁹ Državna komisija za vodenje NPZ (DK NPZ), Državni izpitni center (Ric) in Zavod Republike Slovenije za šolstvo (ZRSŠ). Njihove odgovore, prikazane na slikah 6.1–6.3, smo primerjali z odgovori vseh šol, prejetimi lani. Primerjave z odgovori OŠPP NIS pa prikazujejo slike P1.3–5 v prilogi 1.

Slika 6.1: Odstotek pritrdilnih odgovorov, da so institucije za vodenje NPZ dale natančne informacije

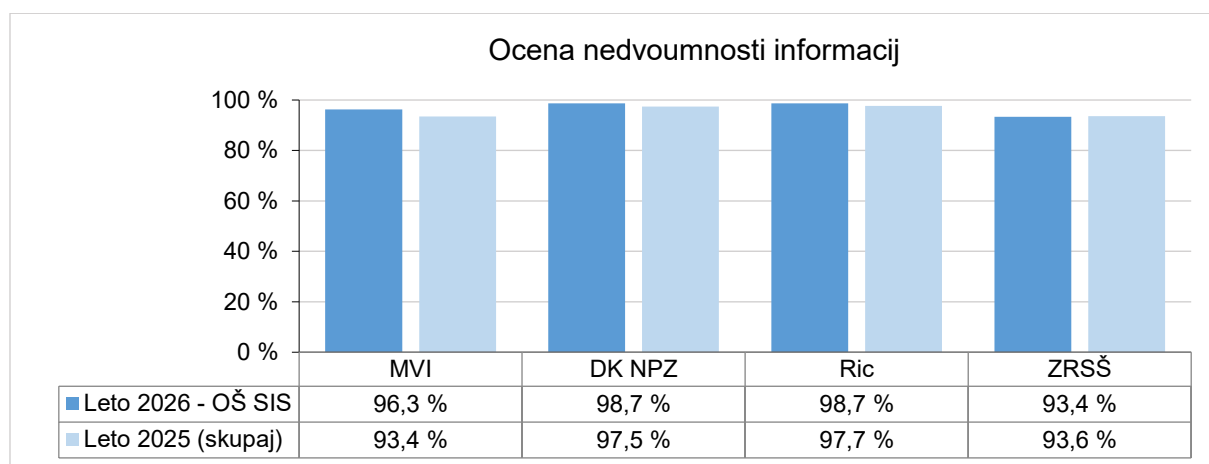


⁹ Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje (MVI) se je med pripravo tega poročila – skladno z reorganizacijo vlade v juniju 2026 – preimenovalo v Ministrstvo za izobraževanje, znanost in mladino (MIZM). Zaradi poimenovanja v anketnem vprašalniku izraz MVI ohranjamo tudi v poročilu.

Slika 6.2: Odstotek pritrdilnih odgovorov, da so institucije za vodenje NPZ dale pravočasne informacije



Slika 6.3: Odstotek pritrdilnih odgovorov, da so institucije za vodenje NPZ dale nedvoumne informacije

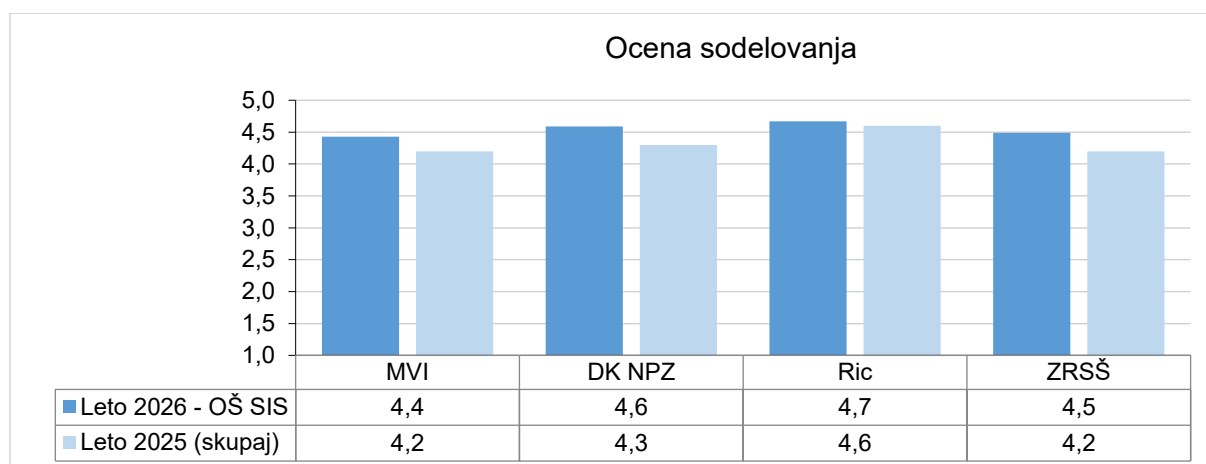


Na slikah 6.1–6.3 lahko vidimo, da so odstotki pritrdilnih odgovorov visoki (okoli 95 %) za vse vidike sporočenih informacij (natančnost, pravočasnost in nedvoumnost). Med institucijami za vodenje NPZ so vidne manjše razlike, podobno razvrstitev ocen pa je mogoče najti tudi pri OŠPP NIS (glej slike P1.3–5) in odgovorih vseh šol v minulem letu. Primerjava slik še pokaže, da ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS informacije institucij ocenjujejo kot podobno natančne, pravočasne in nedvoumne.

7 Ocena sodelovanja z institucijami

Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so pri lestvici od 1 (»zelo slabo«) do 5 (»odlično«) ocenili sodelovanje z institucijami, pristojnimi za izvedbo NPZ. Pri tem so imeli možnost označiti, da z institucijo ne sodelujejo, svojo oceno pa so lahko pojasnili s komentarjem. Njihove odgovore, prikazane na sliki 7.1, smo primerjali z odgovori vseh šol, prejetimi lani. Primerjavo z odgovori OŠPP NIS pa prikazuje slika P1.6 v prilogi 1.

Slika 7.1: Povprečna ocena sodelovanja z institucijami za vodenje NPZ



Glede na pridobljene odgovore »nismo sodelovali« ugotavljamo, da je z Ricem sodelovalo 87,2 % vseh ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS, ki so odgovorili na anketni vprašalnik, z drugimi institucijami (MVI, DK NPZ in ZRSS) pa je sodelovalo le slabih 50 % anketiranih, od tega jih je najmanj sodelovalo z ZRSS (44,9 %). To je primerljivo z odgovori OŠPP NIS: 87,0 % anketiranih OŠPP NIS je sodelovalo z Ricem, z drugimi institucijami pa okoli 40 % anketiranih, od tega jih je najmanj sodelovalo z ZRSS (35,2 %).

S slike 7.1 lahko razberemo, da so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS letos dali podobne ocene kot lani, pri čemer so sodelovanje z vsemi institucijami ocenili razmeroma visoko, najvišje sodelovanje z Ricem. Nekoliko višji rezultat letos dosegata DK NPZ in ZRSS.

Prav tako so pri sodelovanju z Ricem ravnateljice in ravnatelji pripisali največ, 58, komentarjev (12,8 % vseh prejetih odgovorov). Velika večina (91,4 % vseh komentarjev oziroma 11,7 % vseh, ki so izpolnjevali anketni vprašalnik, niso pa nujno napisali komentarja) od tega je **pohval**, ki poudarjajo hitro in ustrezno informiranje in reševanje težav ter dostopno in zanesljivo pomoč, veliko je tudi zahval. Preostali komentarji navajajo specifične **težave** z administracijo in komunikacijo z zaposlenimi.

Sodelovanje z Državno komisijo za vodenje NPZ, ki je prejela 21 komentarjev (4,6 % vseh prejetih odgovorov), so anketirani v komentarjih povečini **pohvalili** (71,4 % vseh komentarjev oziroma 3,3 % vseh, ki so izpolnjevali anketni vprašalnik, niso pa nujno napisali komentarja); pri tem navajajo doslednost in korektno odzivanje, le redki s komisijo **niso sodelovali**.

Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje je prejelo 25 komentarjev (5,5 % vseh prejetih odgovorov), ki so večinoma **pozitivni** (68,0 % vseh komentarjev oziroma 3,7 % vseh, ki so izpolnjevali anketni vprašalnik, niso pa nujno dali komentarja), pri tem pa pohvalijo pravočasno obveščanje in korektno sodelovanje. Šestina komentarjev opozarja na **težave pri sodelovanju**, predvsem na težave s programom *Vpis v srednje šole in dijaške domove*, ter na prepozno obveščanje in nejasnosti glede NPZ v osnovnih šolah za odrasle. Prejeli smo tudi 2 komentarja, ki navajata primerno sodelovanje, vendar **slabšo odzivnost** MVI, in 2, ki navajata, da z MVI niso sodelovali.

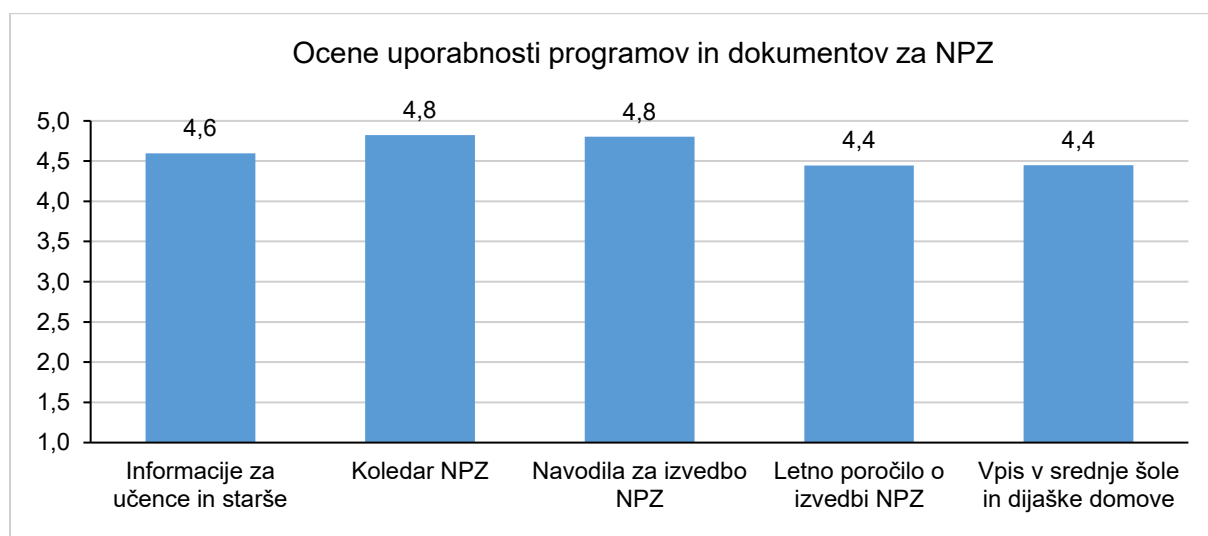
Najmanj komentarjev od vseh institucij, skupaj 16 komentarjev (3,5 % vseh prejetih odgovorov), je prejel Zavod Republike Slovenije za šolstvo. V treh četrtinah komentarjev so ravnateljice in ravnatelji sodelovanje z zavodom **pohvalili**, pri tem pa navedli pravočasnost ter korektno in pravočasno odzivanje.

Povprečne ocene sodelovanja z institucijami so podobne kot ocene ravnateljic in ravnateljev OŠPP NIS (glej sliko P1.6).

8 Ocena uporabnosti dokumentov in programov za NPZ

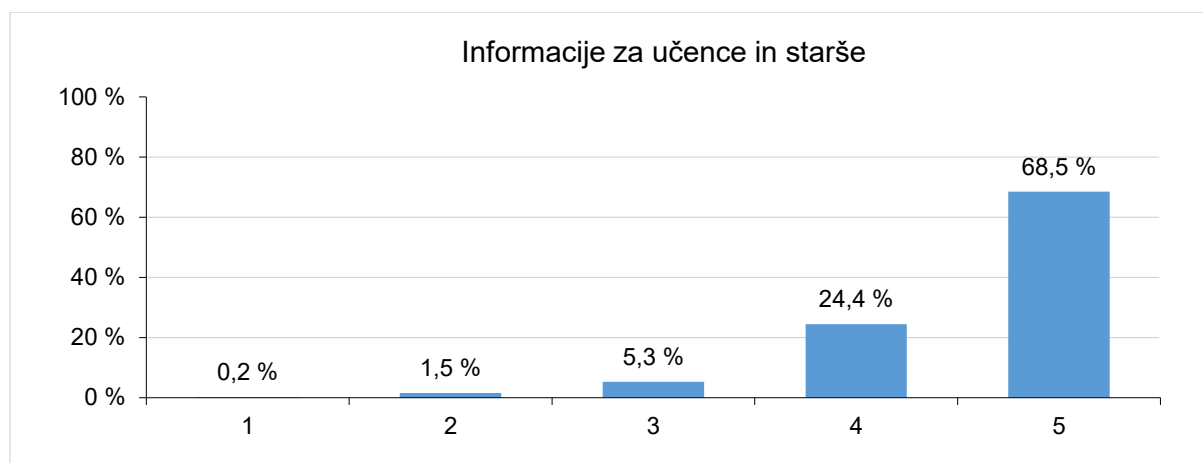
Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so pri lestvici od 1 (»zelo slabo«) do 5 (»odlično«) ocenili uporabnost letaka *Informacije za učence in starše*, dokumentov *Koledar NPZ*, *Navodila za izvedbo NPZ* in *Letno poročilo o izvedbi NPZ* ter programa *Vpis v srednje šole in dijaške domove*, *OŠ modul Prijava na NPZ*. Svoje ocene so lahko podkrepili s komentarjem. Porazdelitev ocen dokumentov in programov za NPZ prikazujejo slike 8.1–8.6.

Slika 8.1: Povprečna ocena vseh ocenjenih dokumentov in programov za NPZ



Primerjava povprečne ocene vseh ocenjenih dokumentov in programov, povezanih z NPZ, kaže, da so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS najvišje ocenili *Koledar NPZ* in *Navodila za izvedbo NPZ* ter zatem letak *Informacije za učence in starše*, najnižje, vendar še vedno razmeroma visoko, pa *Letno poročilo o izvedbi NPZ* in program *Vpis v srednje šole in dijaške domove*. Podrobnejša analiza za vsak dokument in program posebej je prikazana na slikah 8.2–8.6. Primerjavo z odgovori OŠPP NIS prikazuje slika P1.7 v prilogi 1.

Slika 8.2: Porazdelitev ocen za letak *Informacije za učence in starše*



Najprej so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS ocenili letak *Informacije za učence in starše*. Ocenili so ga z razmeroma visoko povprečno oceno (4,6), tj. oceno, enako povprečni oceni vseh šol lani (leta 2025: 4,6). Na sliki 8.2 lahko vidimo, da prevladuje ocena 5.

Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so letaku namenili od vseh dokumentov in programov najmanj komentarjev, skupaj 12 (2,6 % vseh prejetih odgovorov). Vsi komentarji so **pozitivni** in navajajo jasne, pregledne in uporabne informacije ter jedrnatost letaka (jedrnatost je prepoznana kot pomembna izboljšava).

Ravnateljice in ravnatelje OŠ SIS smo tudi vprašali, ali staršem ter učenkam in učencem razdelijo tiskani ali elektronski letak *Informacije za učence in starše*; glej preglednico 8.1.

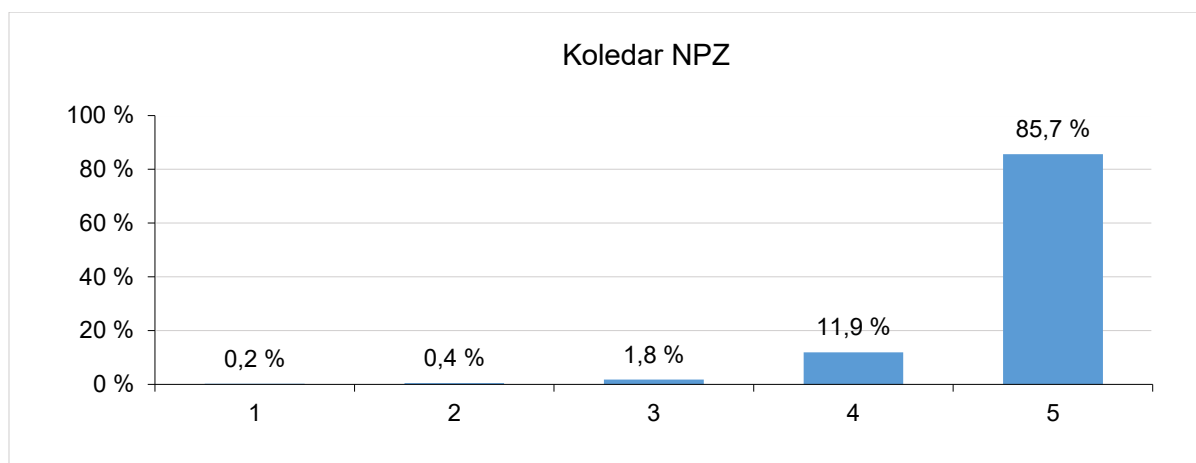
Preglednica 8.1: Razdeljevanje tiskane ali elektronske različice letaka *Informacije za učence in starše*

Odgovor	Tiskani letak		Elektronski letak	
	Število	Odstotek	Število	Odstotek
Da.	318	70,0 %	426	93,8 %
Ne.	136	30,0 %	28	6,2 %
Skupaj	454	100 %	454	100 %

Iz preglednice je razvidno, da velika večina ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS razdeli elektronsko različico letaka. V primerjavi z minulim letom, ko so na vprašanje odgovarjale vse šole, je odstotek ravnateljic in ravnateljev, ki razdelijo tiskano različico, letos opazno višji (odstotek pritrdilnih odgovorov za tiskano različico leta 2025: 49,9 %), odstotek deljenja elektronske različice pa je podoben (leta 2025: 95,5 %).

V primerjavi z odgovori OŠPP NIS (glej preglednico P1.5 v prilogi 1) je odstotek ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS, ki razdelijo tiskano različico, nekoliko nižji (OŠPP NIS: 77,8 %), pri elektronski pa višji (OŠPP NIS: 81,5 %).

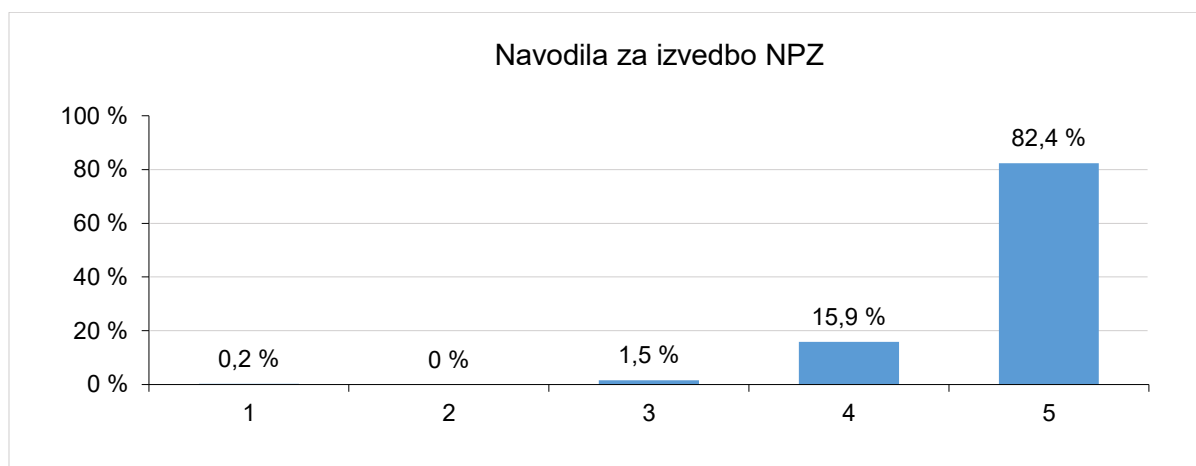
Slika 8.3: Porazdelitev ocen za dokument *Koledar NPZ*



Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so *Koledar NPZ* ocenili z visoko povprečno oceno (4,8), enako povprečni oceni vseh šol lani (leta 2025: 4,8). Na sliki 8.3 vidimo, da izrazito prevladuje ocena 5.

Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so dokumentu namenili tudi 16 komentarjev (3,5 % vseh odgovorov), pri čemer je večina **pohval** (68,8 % vseh komentarjev oziroma 2,4 % vseh, ki so izpolnjevali anketni vprašalnik, niso pa nujno dali komentarja) povezana s preglednostjo in uporabnostjo dokumenta za načrtovanje dela na šoli. V 5 komentarjih so navedeni **specifični predlogi izboljšav**, povečini povezani z izboljšanjem preglednosti.

Slika 8.4: Porazdelitev ocen za dokument *Navodila za izvedbo NPZ*

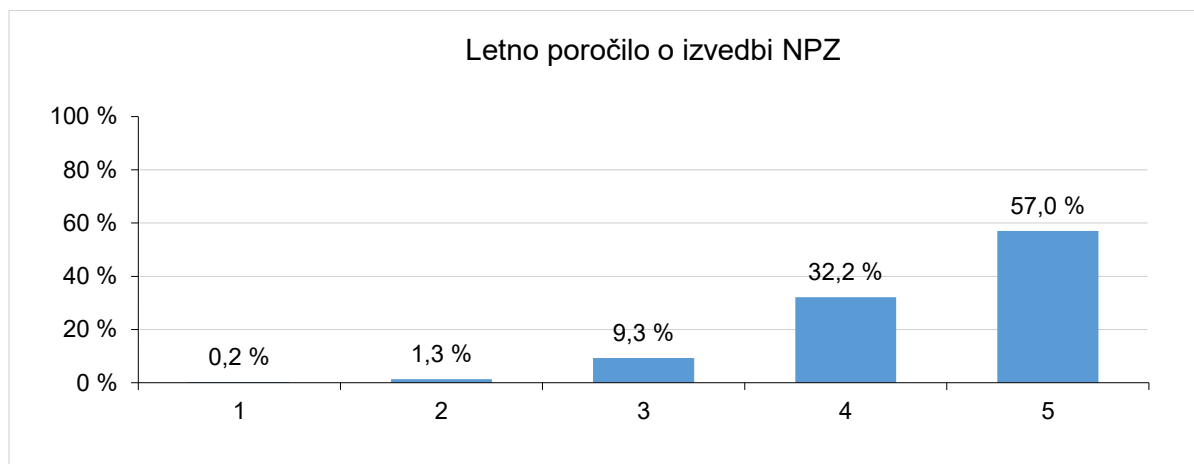


V nadaljevanju so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS ocenili *Navodila za izvedbo NPZ*. Ocenili so jih z visoko povprečno oceno (4,8), ki je primerljiva s povprečno oceno vseh šol lani (leta 2025: 4,7). Na sliki 8.4 lahko vidimo, da prevladuje ocena 5.

Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so napisali 17 komentarjev (3,7 % vseh prejetih odgovorov). Večinoma gre za **pohvale** (70,6 % vseh komentarjev oziroma 2,6 % vseh, ki so izpolnjevali

anketni vprašalnik, niso pa nujno napisali komentarja), pri tem pa so našteje jasnost, natančnost in uporabnost dokumenta za načrtovanje dela na šoli. V 5 komentarjih anketirani **opozarjajo tudi na težave in predlagajo izboljšave**, povečini povezane z večjo preglednostjo.

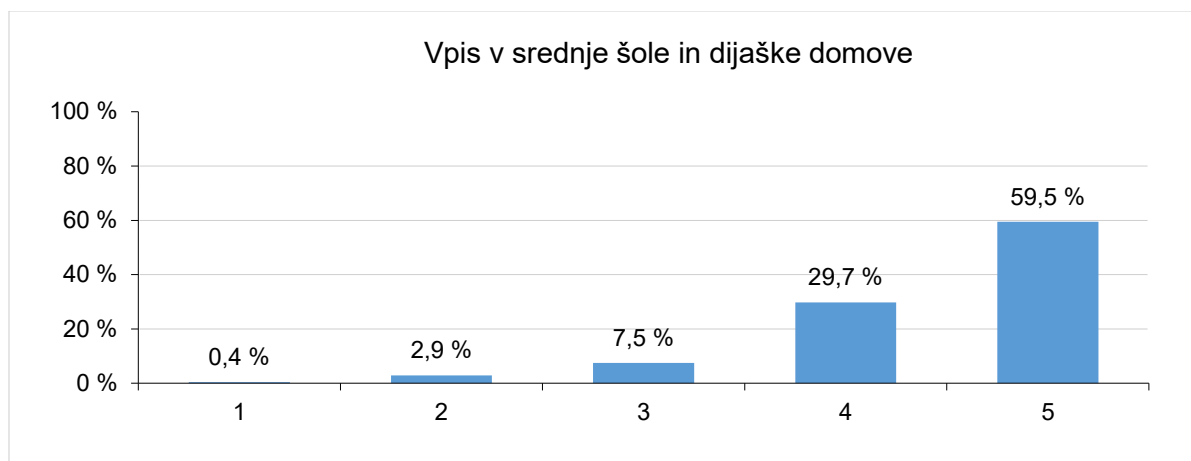
Slika 8.5: Porazdelitev ocen za dokument *Letno poročilo o izvedbi NPZ*



Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so *Letno poročilo o izvedbi NPZ* ocenili z razmeroma visoko povprečno oceno (4,4), ki je enaka povprečni oceni vseh šol lani (leta 2025: 4,4). S slike 8.5 lahko razberemo, da prevladujeta oceni 4 in 5, pri čemer je ocen 5 opazno manj glede na druge ocenjene dokumente in programe.

Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so napisali 15 komentarjev (3,3 % vseh prejetih odgovorov). Največ, 6 komentarjev poudarja **pomen dokumenta** za načrtovanje dela in izboljšave na šoli, 3 ravnateljice in ravnatelji k dokumentu **niso imeli pripomb**, preostali komentarji pa so manj pozitivni. Razdelili smo jih po parih, od katerih 2 komentarja navajata, da je poročilo **preobsežno**, v 2 ni **konkretnih predlogov dopolnitev**, 2 pa menita, da poročilo **ni posebno koristno**.

Slika 8.6: Porazdelitev ocen za program *Vpis v srednje šole in dijaške domove*, OŠ modul *Prijava na NPZ*



Nazadnje so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS ocenili še program *Vpis v srednje šole in dijaške domove*, OŠ modul *Prijava na NPZ*. Ocenili so ga z razmeroma visoko povprečno oceno (4,4), ki je primerljiva s povprečno oceno vseh šol lani (leta 2025: 4,3). S slike 8.6 lahko razberemo, da prevladujeta oceni 4 in 5, pri čemer je ocen 5 opazno manj glede na druge ocenjene dokumente in programe.

Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so programu namenili največ, 25 komentarjev (5,5 % vseh prejetih odgovorov). Večina (68,0 % vseh komentarjev oziroma 3,7 % vseh, ki so izpolnjevali anketni vprašalnik, niso pa nujno napisali komentarja) jih navaja **težave z uporabo programa**, od tega 4 opozarjajo na **nepreglednost**, preostali pa navajajo bolj ali manj specifične **tehnične težave z uporabo**. Prav tako je 5 ravnateljic in ravnateljev za program napisalo **pohvalo**, 3 pa programa **(še) ne poznajo dovolj dobro**.

9 Prilagojeno izvajanje NPZ za učenke in učence s posebnimi potrebami

Ravnateljice in ravnatelje smo v nadaljevanju anketnega vprašalnika vprašali o prilagojenem izvajanju NPZ za učenke in učence s posebnimi potrebami na njihovi šoli. Odstotek pritrdilnih odgovorov je prikazan v preglednici 9.1.

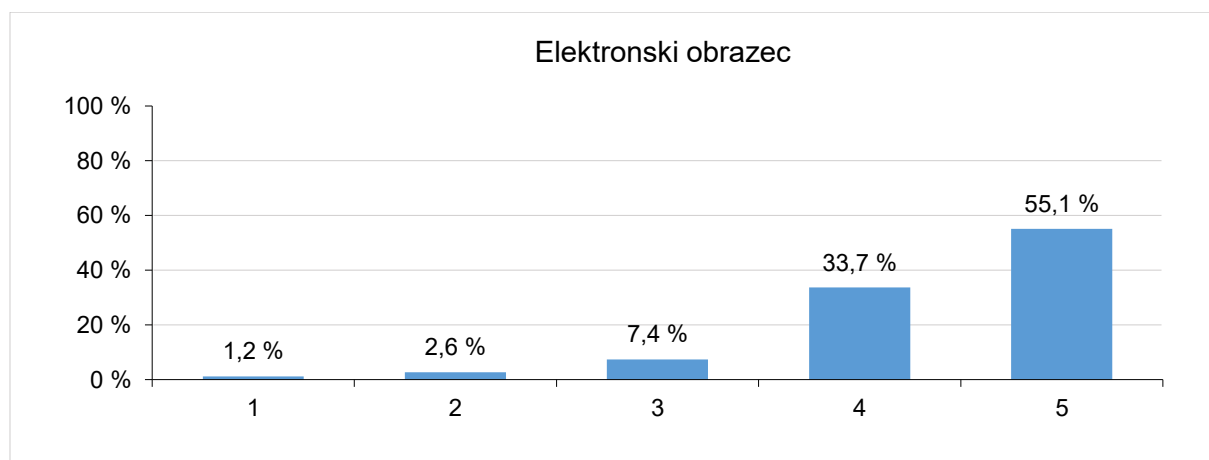
Preglednica 9.1: Strinjanje s postavko »Ali je v letošnjem šolskem letu na vaši šoli potekalo prilagojeno izvajanje NPZ za učence s posebnimi potrebami?«

Odgovor	Število	Odstotek
Da.	419	92,3 %
Ne.	35	7,7 %
Skupaj	454	100 %

Prilagojeno izvajanje NPZ je potekalo na veliki večini OŠ SIS, letošnji odstotek pritrdilnih odgovorov je primerljiv s prejšnjima letoma (leta 2025: 91,1 %; leta 2024: 92,8 %).

V nadaljevanju so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS ocenili posamezne vidike prilagojene izvedbe NPZ, in sicer elektronski obrazec za prijavljanje učenk in učencev s posebnimi potrebami (program *PrijaveKPP*), prilagoditve preizkusov znanja za učenke in učence s posebnimi potrebami ter sodelovanje Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ za učenke in učence s posebnimi potrebami. Ravnateljice in ravnatelji so svoje ocene dali pri lestvici od 1 (»zelo slabo«) do 5 (»odlično«), pri tem pa so ocene lahko dopolnili s komentarji in predlogi za izboljšavo. Slike 9.1–9.3 prikazujejo porazdelitev ocen za vsak ocenjen vidik prilagojene izvedbe NPZ.

Slika 9.1: Porazdelitev ocen za elektronski obrazec za prijavljanje učenk in učencev s posebnimi potrebami

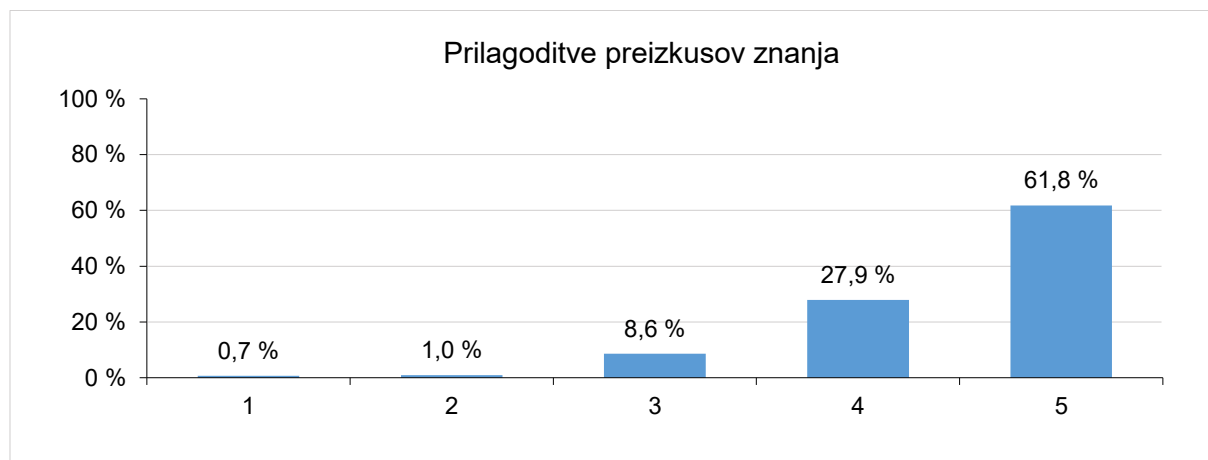


Najprej so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS ocenili elektronski obrazec za prijavljanje učenk in učencev s posebnimi potrebami (program *PrijaveKPP*). Ocenili so ga z razmeroma visoko povprečno oceno (4,4), enako povprečni oceni vseh šol lani (leta 2025: 4,4). S slike 9.1 lahko razberemo, da prevladujeta oceni 4 in 5, pri čemer je v primerjavi z drugimi ocenjenimi vidiki prilagojene izvedbe NPZ ocen 5 pri obrazcu najmanj.

Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so elektronskemu obrazcu namenili največ, 29, komentarjev (6,4 % vseh prejetih odgovorov). Tematska analiza je pokazala, da največ anketiranih, skupaj 9, opozarja na **zastarelost obrazca**, pri tem pa navajajo počasnost, nepreglednost ter težave pri vnosu in prehodu med razredi. Četrtna komentarjev so v glavnem zelo splošne **pohvale**, 6 komentarjev izpostavlja **nepreglednost obrazca**, pri tem navajajo podvajanje, nepreglednost in okornost, 3 komentarji pa se nanašajo na mnenje, da so **razpoložljive prilagoditve presplošne**.

Prejeli smo tudi 16 predlogov za izboljšavo (3,7 % vseh prejetih odgovorov). Največ, 8 predlogov se nanaša na potrebo po **posodobitvi obrazca**, 3 predlogi izražajo željo po **poenostavitvi**, 3 so usmerjeni v **specifične tehnične prilagoditve obrazca**, 2 pa se nanašata na **upoštevanje dejanskih prilagoditev**, kot jih ima učenka oziroma učenec pri pouku.

Slika 9.2: Porazdelitev ocen za prilagoditve preizkusov znanja za učenke in učence s posebnimi potrebami

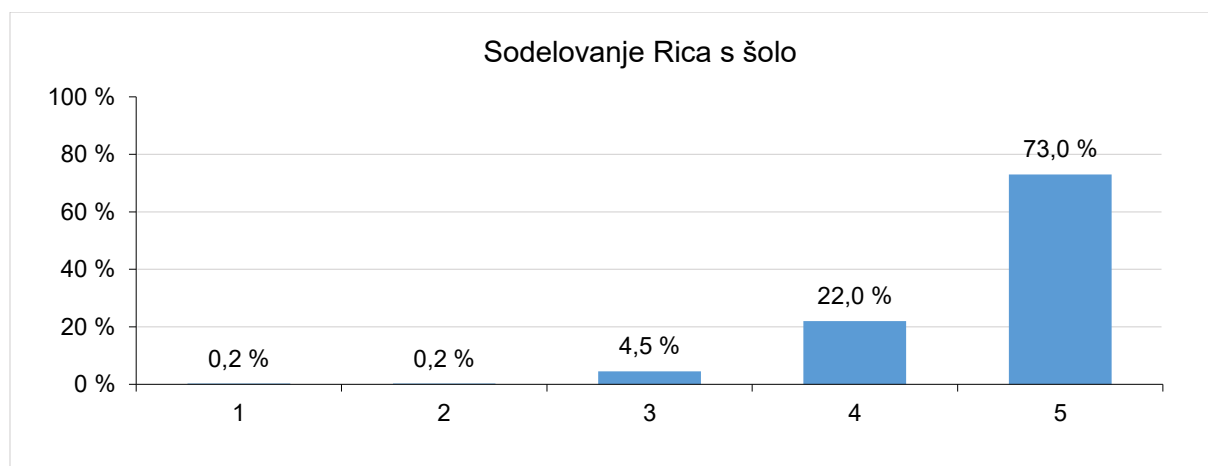


Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so zatem ocenili prilagoditve preizkusov znanja, ki so jim namenili razmeroma visoko povprečno oceno (4,5), enako povprečni oceni vseh šol lani (leta 2025: 4,5). S slike 9.2 lahko razberemo, da prevladujeta oceni 4 in 5.

Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so pri prilagoditvah preizkusov napisali 18 komentarjev (4,0 % vseh prejetih odgovorov). Tematska analiza je pokazala, da največ anketiranih, 6, navaja **neustreznost prilagoditev**, zlasti preveliko splošnost prilagoditev ter razliko med vrstami (npr. drugačna barva papirja) in številom prilagoditev po odločbi pri pouku in pri NPZ. Od preostalih komentarjev 4 **ne navajajo pripomb ali težav** s prilagoditvami, 3 komentarji prilagoditve označujejo kot **ustrezne** in skladne z odločbami in potrebami, 2 anketirana pa opozarjata na **specifične težave z izvedbo prilagoditev**.

Prejeli smo tudi 15 predlogov za izboljšavo (3,3 % vseh prejetih odgovorov). Največ, 7 predlogov se nanaša na **specifične spremembe prilagoditev**, večidel povezane z navodili za izvedbo in sestavo testov. Preostali predlogi se nanašajo na **pomanjkanje prilagoditev**, predvsem neupoštevanje odločb učenk in učencev ter potrebo po omogočanju barvnega papirja.

Slika 9.3: Porazdelitev ocen za sodelovanje Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ za učenke in učence s posebnimi potrebami



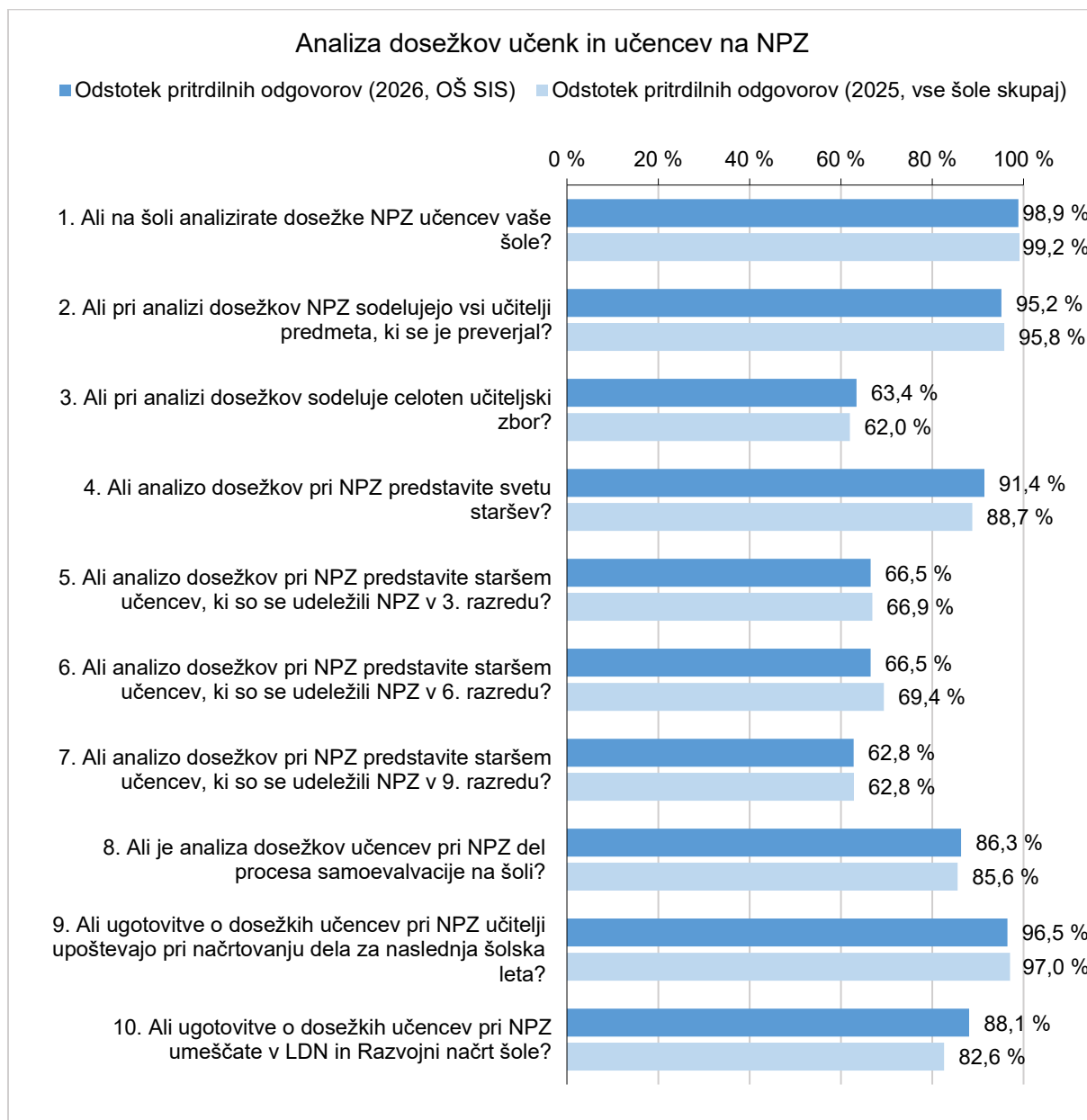
Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so nazadnje ocenili še sodelovanje Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ za učenke in učence s posebnimi potrebami. Ocenili so ga z visoko povprečno oceno (4,7), ki je primerljiva s povprečno oceno vseh šol lani (leta 2025: 4,6). Na sliki 9.3 je mogoče videti, da prevladuje ocena 5.

Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so sodelovanju z Ricem namenili najmanj, 13 komentarjev (2,9 % vseh prejetih odgovorov), predlogov za izboljšavo pa nismo prejeli. Tematska analiza komentarjev je pokazala, da so v skoraj vseh izražene **pohvale glede sodelovanja z Ricem**; povečini so navedeni hitra odzivnost in reševanje težav, dostopnost kontaktov in pomoč ter ustreznost in strokovnost danih informacij. **Težave pri sodelovanju** sta navedla 2 anketirana.

10 Analiza dosežkov učenk in učencev pri NPZ

Naslednji sklop vprašanj je vključeval postavke o analizi dosežkov NPZ. Na postavke so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS lahko odgovorili z »da« ali »ne«, njihovi odgovori pa so prikazani na sliki 10.1. Primerjavo z odgovori OŠPP NIS prikazuje slika P1.8 v prilogi 1.¹⁰

Slika 10.1: Primerjava odgovorov med OŠ SIS letos in vsemi šolami lani glede analize dosežkov učenk in učencev pri NPZ



¹⁰ Naj dodamo, da je ta sklop anketnega vprašalnika za OŠ SIS, podobno kot lani, vključeval 10 vprašanj. Ravnateljice in ravnatelji OŠPP NIS so odgovarjali le na 8 izbranih vprašanj, ki so primerjana z odgovoru OŠ SIS na sliki P1.8 v prilogi 1.

S slike je mogoče razbrati, da skoraj vse šole analizirajo dosežke svojih učenk in učencev pri NPZ (postavka 1). Več kot 90 % ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS je pritrdilo tudi postavkam 2, 4 in 9, torej temu, da pri analizi dosežkov NPZ sodelujejo vse učiteljice in učitelji predmeta, ki se je preverjal, da analizo dosežkov pri NPZ predstavijo svetu staršev ter da ugotovitve o dosežkih pri NPZ učiteljice in učitelji upoštevajo pri načrtovanju prihodnjega dela v šoli. Visoka raven pritrdilnih odgovorov (nad 85 %) je bila dosežena še pri postavkah 8 in 10: šole ugotovitve o dosežkih pri NPZ umeščajo v *LDN* in *Razvojni načrt šole*, analiza dosežkov pri NPZ pa je del procesa samoevalvacije na šoli.

Najnižji odstotek pritrdilnih odgovorov, vendar blizu dvema tretjinama strinjanja, so prejele postavke 3, 5, 6 in 7, ki se nanašajo na sodelovanje celotnega učiteljskega zbora pri analizi dosežkov ter predstavitev dosežkov pri NPZ staršem učenk in učencev v 3., 6. in 9. razredu.

Primerjava strinjanja s postavkami z minulim letom kaže primerljive odstotke pritrdilnih odgovorov pri večini postavk. Največje razhajanje je pri 10. postavki (umeščanje ugotovitev o dosežkih NPZ v *LDN* in *Razvojni načrt šole*), pri kateri je letos odstotek strinjanja za več kot 5 odstotnih točk višji.

V primerjavi z odgovori ravnateljic in ravnateljev OŠPP NIS (glej sliko P1.8), pri katerih so pritrdilni odgovori v splošnem nižji, a je manjši tudi vzorec sodelujočih v vprašalniku, so vidnejše razlike z OŠ SIS pri postavkah 3 (manj OŠPP NIS trdi, da celoten učiteljski zbor sodeluje pri analizi dosežkov), 8 (manj OŠPP NIS analizo dosežkov pri NPZ uporablja za namen samoevalvacije na šoli) in 10 (manj OŠPP NIS ugotovitve o dosežkih pri NPZ umešča v *LDN* in *Razvojni načrt šole*).

11 Analiza kakovosti izkazanega znanja pri NPZ s programom OrKa

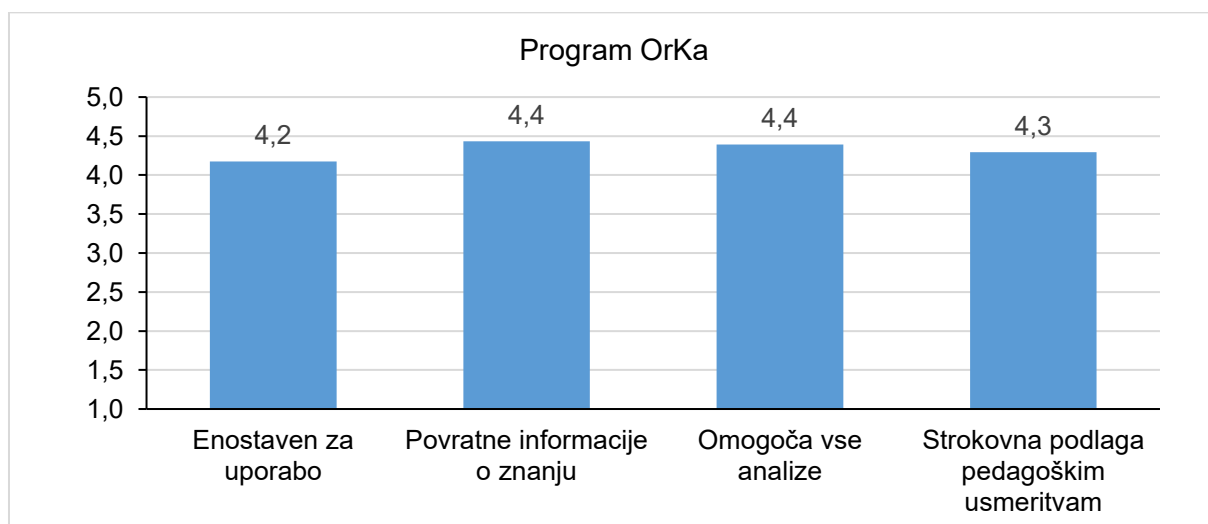
Naslednji tematski sklop vprašanj se je nanašal na program OrKa. Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so najprej odgovorili na vprašanje, ali so program na šoli uporabljali v tekočem letu, njihove odgovore pa prikazuje preglednica 11.1.

Preglednica 11.1: *Strinjanje s postavko »Ste vi ali vaši učitelji v tekočem šolskem letu uporabljali program OrKa?«*

Odgovor	Število	Odstotek
Da.	396	87,2 %
Ne.	53	11,7 %
Programa ne poznam.	5	1,1 %
Skupaj	454	100 %

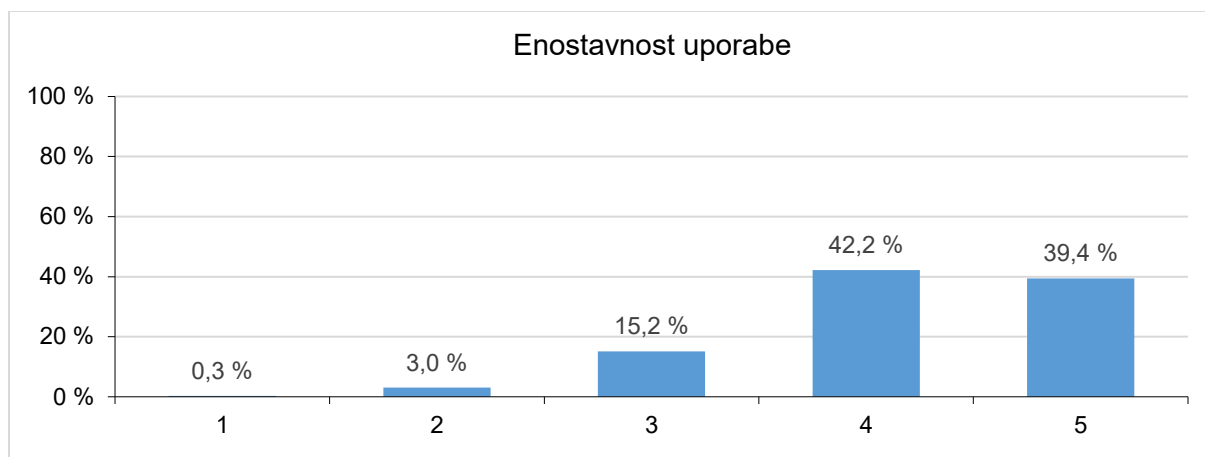
Velika večina vseh anketiranih je vprašanju pritrdila, le redke in redki pa programa bodisi niso uporabljali bodisi ga ne poznajo. To je drugače od odgovorov OŠPP NIS (glej preglednico P1.6 v prilogi 1). Ravnateljice in ravnatelje OŠ SIS, ki so na vprašanje odgovorili pritrdilno, smo v nadaljevanju anketnega vprašalnika prosili za ovrednotenje različnih vidikov uporabnosti programa OrKa pri lestvici od 1 (»sploh se ne strinjam«) do 5 (»zelo se strinjam«).

Slika 11.1: *Povprečna ocena različnih vidikov uporabnosti programa OrKa*



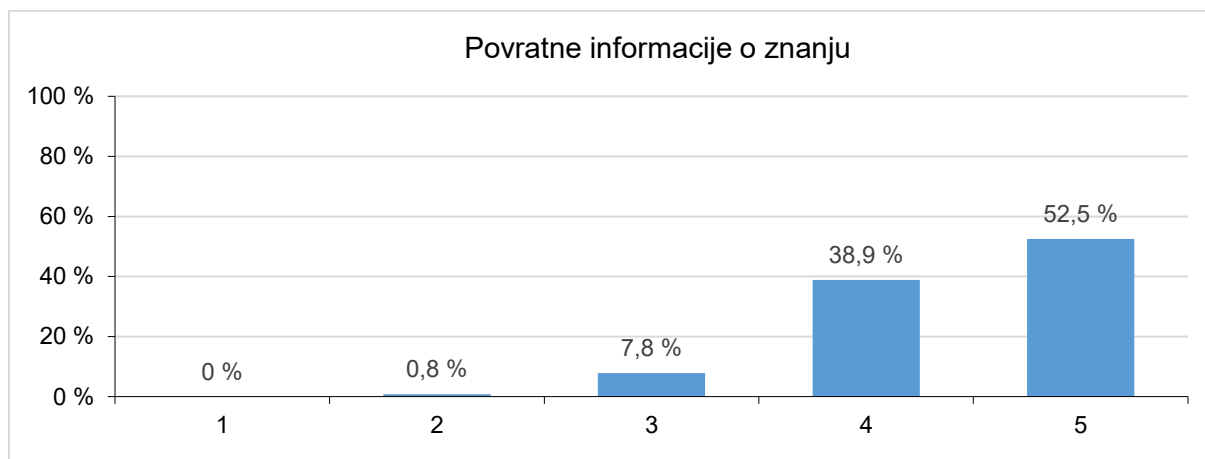
Slika 11.1 prikazuje povprečno oceno, ki so jo ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS namenili posameznim vidikom programa OrKa. Primerjavo z odgovori OŠPP NIS prikazuje slika P1.9 v prilogi 1. Povprečne ocene, upoštevajoč različne vidike, so podobne, le malenkost višji oceni dosegeta postavki, povezani z omogočanjem povratnih informacij o znanju učenk in učencev ter vseh analiz, ki jih potrebujejo šole. Podrobnejša analiza za vsak vidik programa je prikazana pri slikah 11.2–11.5.

Slika 11.2: Porazdelitev ocen strinjanja s postavko »Program OrKa je enostaven za uporabo«



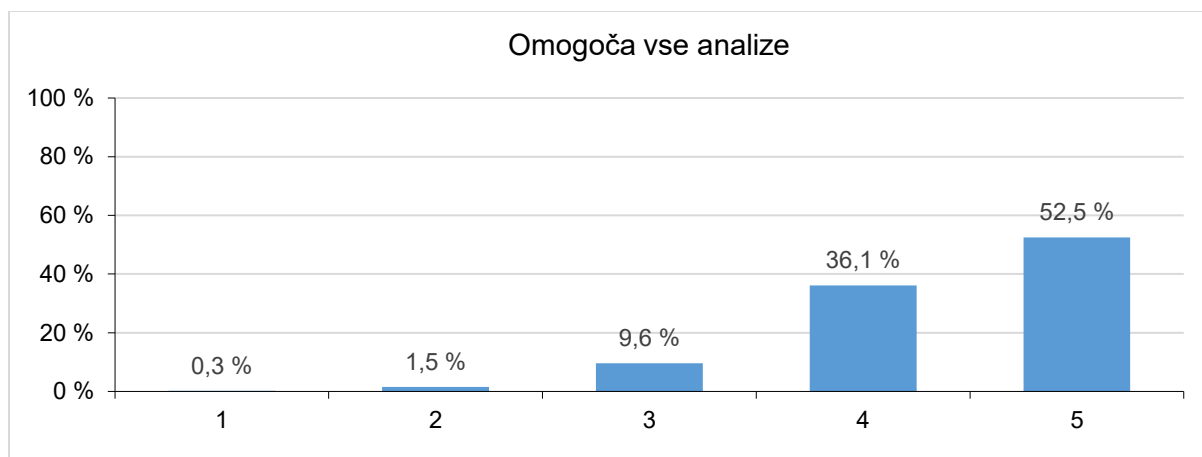
Najprej so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS ovrednotili program OrKa glede enostavnosti. Enostavnost so ocenili z razmeroma visoko povprečno oceno (4,2), primerljivo s povprečno oceno vseh šol lani (leta 2025: 4,1) in nekoliko višjo od povprečne ocene OŠPP NIS (3,8). S slike 11.2 lahko razberemo, da prevladujeta oceni 4 in 5, pri čemer je to edini vidik, pri katerem je ocen 4 več kot ocen 5. Pri vidiku enostavnosti je bilo največ negativnih ocen (oceni 1 in 2).

Slika 11.3: Porazdelitev ocen strinjanja s postavko »Program OrKa omogoča povratne informacije o izkazanem znanju učencev«



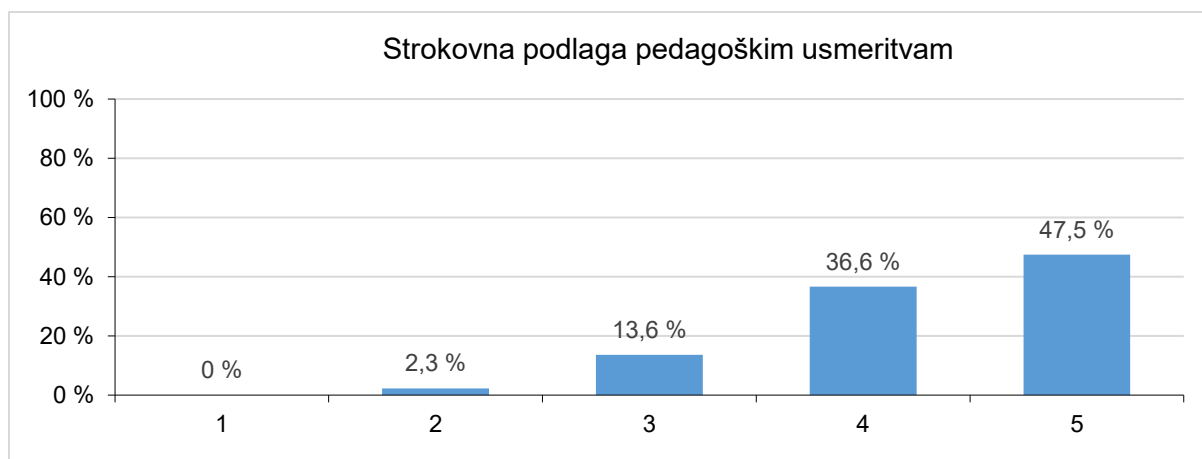
Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so program OrKa ovrednotili glede podpore pri povratnih informacijah o znanju učenk in učencev. Podpore so ocenili z razmeroma visoko povprečno oceno (4,4), nekoliko višjo od povprečne ocene OŠPP NIS (4,1). Primerjave z minulim letom ne navajamo, ker je bila ta postavka letos prvič uporabljena. S slike 11.3 lahko razberemo, da prevladujeta v glavnem oceni 4 in 5.

Slika 11.4: Porazdelitev ocen strinjanja s postavko »Program OrKa omogoča vse analize, ki jih potrebujemo«



Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so program OrKa ovrednotili tudi glede količine analiz, ki jih potrebujejo na šoli. Ta vidik so ocenili z razmeroma visoko povprečno oceno (4,4), ki je primerljiva s povprečno oceno vseh šol lani (leta 2025: 4,3) in le nekoliko višja od povprečne ocene OŠPP NIS (4,1). S slike 11.4 lahko razberemo, da prevladujeta oceni 4 in 5.

Slika 11.5: Porazdelitev ocen strinjanja s postavko »Analize programa OrKa nam služijo kot strokovna podlaga za pedagoške usmeritve na šoli«

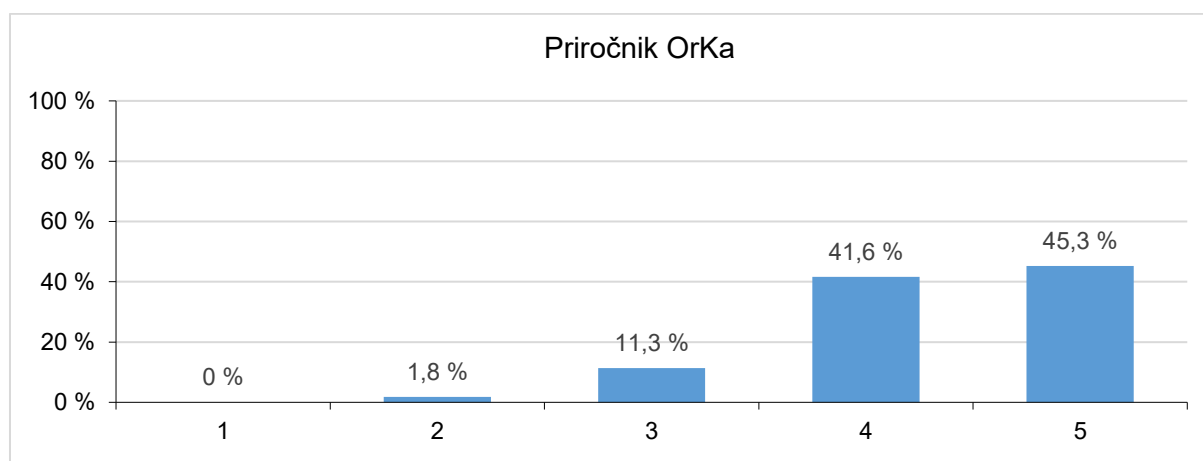


Nazadnje so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS program OrKa ovrednotili še v povezavi s tem, ali jim analize služijo kot strokovna podlaga za pedagoške usmeritve na šoli. To so ocenili z razmeroma visoko povprečno oceno (4,3), malenkost višjo od povprečne ocene OŠPP NIS (3,9). Primerjave z minulim letom ne navajamo, ker je bila ta postavka letos prvič uporabljena. S slike 11.5 lahko razberemo, da prevladujeta oceni 4 in 5.

Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS so lahko napisali predloge za dodatne analize, ki bi jih dodali v program OrKa. Dobili smo 21 odgovorov (4,6 % vseh prejetih odgovorov), kar je nekoliko več kot lani (leta 2025: 15 predlogov oziroma 3,2 % vseh prejetih odgovorov). Med prejetimi odgovori 6 anketiranih ni imelo predlogov za dodatne analize. Od preostalih 15 predlogov (tj. 3,3 % vseh prejetih odgovorov) največ anketiranih, 5, predlaga **specifične spremembe programa OrKa**, ki se nanašajo predvsem na prikaz analiz in dodatne analize po skupinah učenk in učencev. Po 2 predloga se nanašata na **posodobitev** oziroma **poenostavitev programa OrKa**, 3 predlogi se nanašajo na potrebo po **dodatnem izobraževanju in ozaveščanju o programu OrKa**, preostali 3 predlogi pa so povečini specifične **tehnične** izboljšave in popravki.

Ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS, ki poznajo program OrKa (pri uvodnem vprašanju so odgovorili bodisi »da« bodisi »ne«), so pri lestvici od 1 (»nezadostno«) do 5 (»odlično«) ocenili tudi priročnik programa OrKa. Slika 11.6 prikazuje porazdelitev njihovih odgovorov.

Slika 11.6: Porazdelitev ocen za priročnik za uporabo programa OrKa



Priročniku so namenili razmeroma visoko povprečno oceno (4,3), enako povprečni oceni vseh šol lani (leta 2025: 4,3) in primerljivo s povprečno oceno OŠPP NIS (4,2). S slike 11.6 lahko razberemo, da prevladujeta oceni 4 in 5. Opazen pa je tudi odstotek ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS, ki poročajo, da priročnika ne poznajo (26,9 % vseh, ki sicer poznajo program OrKa); odstotek je primerljiv s poročanjem vseh šol leta 2025 (25,7 %), a opazno nižji od poročanja OŠPP NIS (40,7 %).

Nazadnje so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS odgovorili še na 3 vprašanja o izobraževanju za uporabo programa OrKa. Njihove odgovore, prikazane v preglednicah 11.2–11.4, smo primerjali tudi z odgovori OŠPP NIS (glej preglednice P1.7–9 v prilogi 1).

Preglednica 11.2: *Strinjanje s postavko »Ali ste se v preteklih letih vi ali vaši učitelji že udeležili izobraževanja za uporabo programa OrKa?«*

Odgovor	Število	Odstotek
Da.	291	64,1 %
Ne.	163	35,9 %
Skupaj	454	100 %

Preglednica 11.3: *Strinjanje s postavko »Ali bi se prvič ali ponovno udeležili izobraževanja za ravnatelje o uporabi programa OrKa?«*

Odgovor	Število	Odstotek
Da.	237	52,2 %
Ne.	82	18,1 %
Ne vem.	135	29,7 %
Skupaj	454	100 %

Preglednica 11.4: *Strinjanje s postavko »Ali bi se vaši učitelji prvič ali ponovno udeležili izobraževanja po predmetih o uporabi programa OrKa?«*

Odgovor	Število	Odstotek
Da.	243	53,5 %
Ne.	38	8,4 %
Ne vem.	173	38,1 %
Skupaj	454	100 %

Skoraj dve tretjini ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS, ki so odgovarjali na anketni vprašalnik, poroča, da so se izobraževanja o programu OrKa že udeležili, kar je primerljivo z odgovori vseh šol lani (leta 2025: 60,5 %). To je nasprotno od odgovorov OŠPP NIS (le 27,8 % anketiranih je trdilo, da so se izobraževanja že udeležili). Dobra polovica vseh anketiranih poroča, da so se same in sami oziroma njihove učiteljice in učitelji izobraževanja pripravljani prvič ali ponovno udeležiti, le slaba tretjina pa jih o tem ni prepričana. To je smiselno povezati tudi z njihovim pozitivnim vrednotenjem izobraževanj Ric za učitelje in učiteljice ([sklop vprašanj o stališčih do NPZ](#)).

12 Razlike v pristopu do NPZ

Ravnateljice in ravnatelje OŠ SIS smo ob koncu anketnega vprašalnika vprašali, ali so v odnosu učiteljic, učiteljev, učenk, učencev in njihovih staršev zaradi uporabe dosežkov pri NPZ v 9. razredu kot enega od meril za vpis v srednje šole z omejitvijo vpisa zaznali razlike glede na prejšnja leta. Njihove odgovore povzema preglednica 12.1.

Preglednica 12.1: *Odgovori na postavko »Ali ste v tem šolskem letu zaradi uporabe dosežkov na NPZ v 9. razredu kot enega izmed meril za vpis v srednje šole z omejitvijo vpisa zaznali razlike glede na pretekla leta v pristopu učiteljev, učencev in njihovih staršev do NPZ?«*

Odgovor	Število	Odstotek
Da.	270	59,5 %
Ne.	160	35,2 %
Ne vem.	23	5,1 %
Skupaj	453¹¹	99,8 %

Dobra polovica ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS poroča, da so opazili razlike, kar je nižje od odgovorov vseh šol lani (leta 2025: 64,7 %). Ravnateljice in ravnatelji so pri tem lahko podrobneje opisali svoja opažanja. Napisali so kar 221 komentarjev (48,7 % vseh prejetih odgovorov), kar je primerljivo s številom komentarjev lani in obenem največ komentarjev pri kateremkoli odprtem vprašanju v letošnjem anketnem vprašalniku.

Daleč najpogostejše opažanje ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS (51,6 % vseh komentarjev oziroma 25,1 % vseh, ki so izpolnjevali anketni vprašalnik, niso pa nujno dodali komentarja) je bilo, da so učenke in učenci, zlasti v 9. razredu, NPZ letos obravnavali **resneje** in odgovorneje, za pripravo in reševanje NPZ so bili bolj motivirani, pogosto so bili prisotni v večjem številu (nekateri šole poročajo tudi o 100 % prisotnosti v 9. razredu).

Manj pa so ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS poročali o drugih vidikih:

- 8,6 % vseh komentarjev (4,2 % vseh, ki so izpolnjevali anketni vprašalnik) navaja višjo motivacijo tistih, ki so vedeli za **omejitev vpisa** v želeno srednjo šolo;
- 8,1 % vseh komentarjev (4,0 % vseh, ki so izpolnjevali anketni vprašalnik) se osredinja na **več zanimanja s strani staršev**, nekateri ugotavljajo tudi večje število **vpogledov** in **ugovorov** ter večji **pritisk** staršev na šolo za pripravo na NPZ oziroma prelaganje odgovornosti na šolo za dosežke učenk in učencev;
- 7,2 % ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS (3,5 % vseh, ki so izpolnjevali anketni vprašalnik) poroča, da **ne opažajo razlik s prejšnjimi leti**. Nekateri posebej navajajo primerjavo s prejšnjim letom, ko je NPZ že veljal kot eno od možnih meril za vpis na srednje šole z omejitvijo, drugi pa so zapisali, da so njihovi učenke in učenci že prej NPZ jemali resno;
- 6,8 % ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS (3,3 % vseh, ki so izpolnjevali anketni vprašalnik) poroča o **ravnodušnosti** učenk in učencev, največ zato, ker ne pričakujejo omejitve vpisa

¹¹ Ker to vprašanje v anketnem vprašalniku ni bilo označeno kot obvezno, 1 oseba odgovora nanj ni dala.

na želeno srednjo šolo. Peščica jih navaja, da niti motiviranje s strani učiteljic in učiteljev, ne glede na omejitev vpisa, ne pomaga zvišati motivacije učenk in učencev. Peščica jih tudi predlaga povečanje vpliva dosežkov NPZ na zaključno oceno iz predmeta oziroma zmanjšanje števila vpisnih mest za vse srednje šole, s tem pa povečanje vpliva dosežka pri NPZ na vpis v večino/vse srednje šole;

- 6,3 % ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS (3,1 % vseh, ki so izpolnjevali anketni vprašalnik) opaža, da se učenke in učenci resneje pripravljajo na NPZ iz učnega jezika in matematike, ki se ob omejitvi vpisa lahko upoštevata pri vpisu v srednjo šolo, medtem ko **problematizirajo pomen tretjega predmeta**. Nekateri navajajo, da so učenke in učenci odkrito priznali, da se priprav in pisanja preizkusa iz tretjega predmeta ne bodo udeležili, ker v tem ne vidijo pomena za vpis na srednjo šolo;
- preostali komentarji navajajo prepoznavanje **več stresa in zaskrbljenosti** pri učenkah in učencih, zagotavljanje **več priprav** na NPZ s strani učiteljic in učiteljev, npr. s prilagoditvijo vsebine pouka ali povečanjem ur priprave; komentarje smo uvrstili v kategorijo **razno**.

Če upoštevamo ugotovitve vseh šol glede izvedbe NPZ v minulem šolskem letu, so odgovori letos primerljivi z njimi. Več ravnateljic in ravnateljev OŠ SIS letos (glede na odgovore vseh šol lani) sicer navaja, da razlik v primerjavi z minulim letom ne opažajo.

13 Drugi komentarji o NPZ

Ob koncu anketnega vprašalnika so imeli ravnateljice in ravnatelji možnost napisati tudi dodatne komentarje o NPZ. Svoj komentar je prispevalo 54 oseb (11,9 % vseh prejetih odgovorov).

Za lažji pregled glavnih izzivov in predlogov, ki jih navajajo ravnateljice in ravnatelji OŠ SIS, smo s pomočjo tematske analize drugih komentarjev pripravili povzetek. Tematska analiza drugih komentarjev je pokazala, da se največ anketiranih, skupaj 14 (25,9 % vseh komentarjev oziroma 3,1 % vseh, ki so izpolnjevali anketni vprašalnik, niso pa nujno prispevali tudi končnega komentarja), **sprašuje o smiselnosti NPZ**. Pri tem razmišljajo o splošnem pomenu in vplivu NPZ (npr. o vplivu dosežka pri NPZ na šolski uspeh, pomenu NPZ kot merila pri vpisu, in ne le kot izkaza znanja) ali pa konkretnije o smiselnosti NPZ v posameznih razredih (natančneje, o smiselnosti NPZ v 3. razredu) oziroma pri posameznih predmetih (npr. o smiselnosti tretjega predmeta, smiselnosti pisnega preverjanja pri nekaterih od tretjih predmetov).

Sledijo komentarji, povezani s **povečanim številom težav pri vrednotenju v letošnjem letu** (13 komentarjev, tj. 24,1 % vseh komentarjev oziroma 2,9 % vseh, ki so izpolnjevali anketni vprašalnik, niso pa nujno dali tudi končnega komentarja). Poudarjajo nestrinjanje z vrednotenjem pri posameznih predmetih, navajajo veliko število napak pri vrednotenju in, v povezavi s tem, povečano število ugovorov pri letošnji izvedbi NPZ, sprašujejo se tudi o organizaciji vrednotenja (popravljanja) NPZ v šolah po Sloveniji.

Splošne ali specifične **pohvale** (npr. pohvalo za prikaz rezultatov v prvem triletju, pohvalo dežurni službi Rica, pohvalo za terminsko izvedbo za 3. razrede) navaja 10 komentarjev (18,5 % vseh komentarjev oziroma 2,2 % vseh, ki so izpolnjevali anketni vprašalnik, niso pa nujno dali tudi končnega komentarja).

Manjše, a nezanemarljivo število komentarjev se nanaša tudi na **organizacijsko zahtevnost in stroškovno obremenitev šol pri izvedbi NPZ** (7 komentarjev, kar je 13,0 % vseh komentarjev oziroma 1,5 % vseh, ki so izpolnjevali anketni vprašalnik, niso pa nujno prispevali tudi končnega komentarja). Predlagajo razmislek o sistematizaciji ur za pripravo, zgodnejše pošiljanje Ricevih dokumentov na šole, težave pri logistiki ter režimu sočasne izvedbe NPZ in organizacije rednega pouka, spremembo pri organizaciji vpogledov v NPZ za učenke, učence in starše, možnost napredovanja v naziv, boljše vrednotenje dela pomočnic in pomočnikov.

Program OrKa in statistične podatke omenja 6 komentarjev (11,1 % vseh komentarjev oziroma 1,3 % vseh, ki so izpolnjevali anketni vprašalnik, niso pa nujno dali tudi končnega komentarja). Navajamo nekaj primerov predlogov: izločanje ekstremnih dosežkov pri statistiki šole, ponovitev izobraževanja za ravnateljice in ravnatelje, sprememba časovnice pri vpogledu v uspešnost šole, uporaba mediane dosežkov NPZ poleg aritmetične sredine.

Preostale 4 komentarje (7,4 % vseh komentarjev oziroma 0,9 % vseh, ki so izpolnjevali anketni vprašalnik, niso pa nujno dali tudi komentarja na koncu) smo uvrstili v kategorijo **razno**, nanašajo pa se na razloge za odsotnost učenk in učencev, težavo pri izpolnjevanju anketnega vprašalnika, pridobivanje varnostnih kopij šifer učenk in učencev ter prilagoditev NPZ za program osnovne šole za odrasle.

Priloge

P1: Primerjave med letošnjimi odgovori na vprašalnik za OŠ SIS in letošnjimi odgovori na vprašalnik za OŠPP NIS ter posamezne primerjave z vsemi šolami lani

Preglednica P1.1: *Primerjava strinjanja s stališči do NPZ med OŠ SIS in OŠPP NIS v šolskem letu 2025/2026*

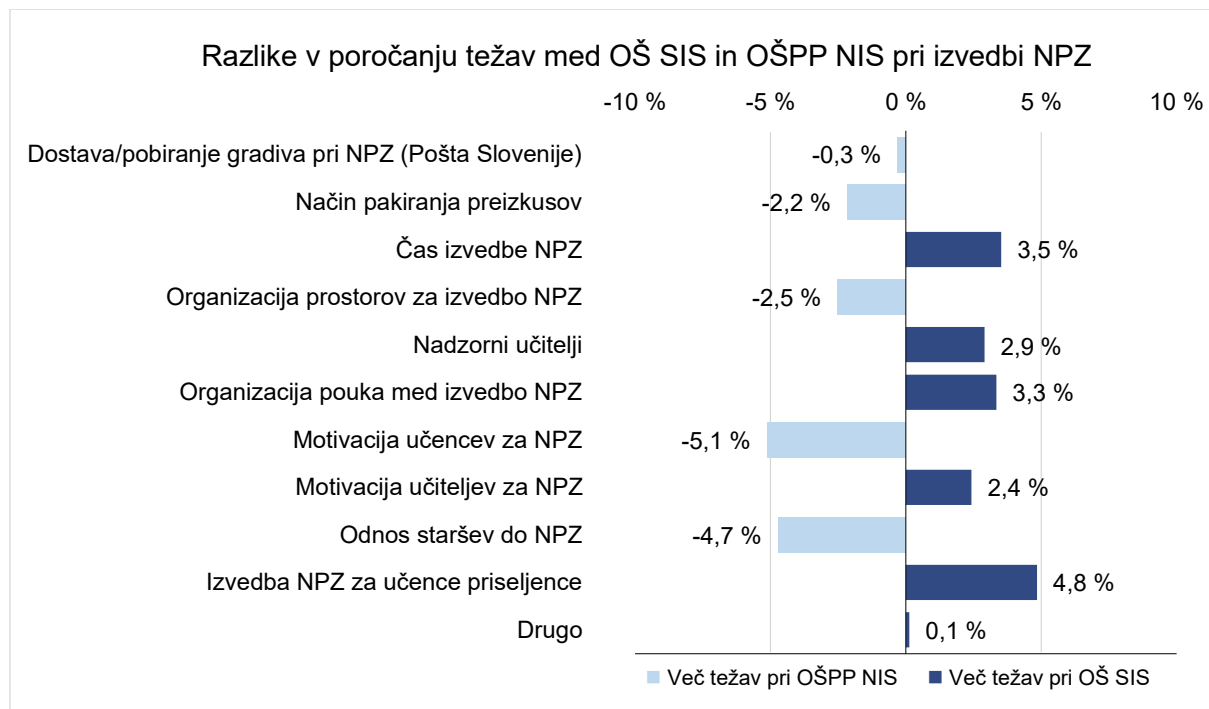
Stališče do NPZ	Odstotek OŠ SIS	Odstotek OŠPP NIS
NPZ je smiseln in koristen, saj dá učencu in učitelju dodatno informacijo o znanju učenca.	96,0 %	79,6 %
NPZ odkriva močna področja v znanju učencev, predpisanem z učnimi načrti.	81,9 %	63,0 %
NPZ odkriva šibka področja v znanju učencev, predpisanem z učnimi načrti.	86,8 %	75,9 %
NPZ vpliva na izboljšavo dela na šoli.	82,8 %	75,9 %
NPZ daje učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela.	85,2 %	75,9 %
NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti poučevanja preverjanih predmetov.	77,3 %	72,2 %
NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti pisnega preverjanja in ocenjevanja pri preverjanih predmetih.	75,1 %	72,2 %
Dosežke NPZ upoštevamo pri načrtovanju prihodnjega dela na naši šoli.	95,4 %	88,9 %
Izobraževanja o analizah dosežkov in vrednotenju NPZ, ki jih pripravlja Ric, so za učitelje koristna.	89,2 %	81,5 %

Opomba. Odstotki predstavljajo skupno pogostost odgovorov »zelo se strinjam« in »strinjam se«.

Preglednica P1.2: Primerjava težav pri izvedbi NPZ med OŠ SIS in OŠPP NIS v šolskem letu 2025/2026 ter vsemi šolami v šolskem letu 2024/2025

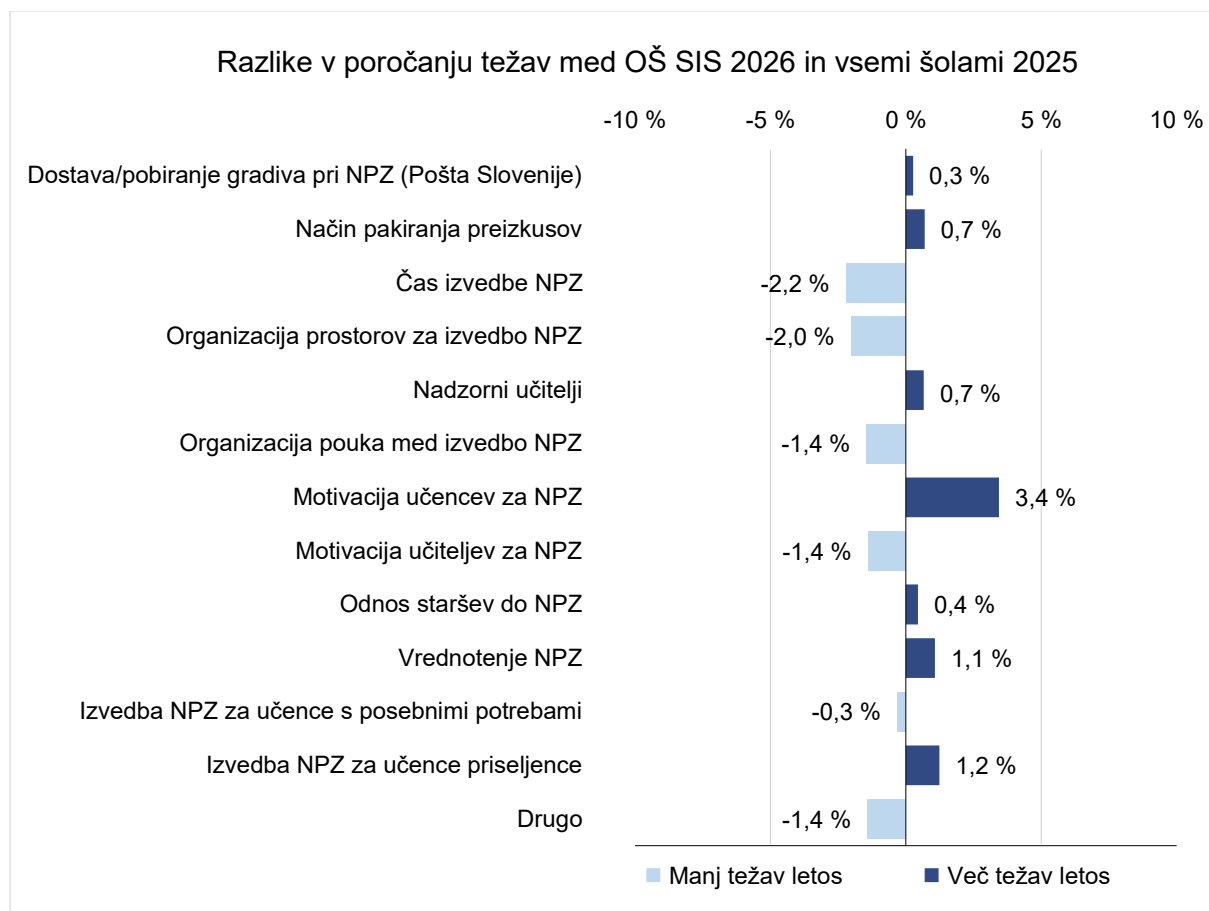
Težave pri izvedbi NPZ	Število OŠ SIS	Odstotek OŠ SIS (2026)	Odstotek OŠPP NIS (2026)	Odstotek vseh šol (2025)
Dostava/pobiranje gradiva pri NPZ (Pošta Slovenije)	7	1,5 %	1,9 %	1,3 %
Način pakiranja preizkusov	7	1,5 %	3,7 %	0,8 %
Čas izvedbe NPZ	16	3,5 %	0 %	5,7 %
Organizacija prostorov za izvedbo NPZ	39	8,6 %	11,1 %	10,6 %
Nadzorni učitelji	30	6,6 %	3,7 %	5,9 %
Organizacija pouka med izvedbo NPZ	32	7,0 %	3,7 %	8,5 %
Motivacija učencev za NPZ	86	18,9 %	24,1 %	15,5 %
Motivacija učiteljev za NPZ	11	2,4 %	0 %	3,8 %
Odnos staršev do NPZ	29	6,4 %	11,1 %	5,9 %
Vrednotenje NPZ	28	6,2 %	/	5,1 %
Izvedba NPZ za učence s posebnimi potrebami	40	8,8 %	/	9,1 %
Izvedba NPZ za učence priseljence	22	4,8 %	0 %	3,6 %
Drugo	9	2,0 %	1,9 %	3,4 %

Slika P1.1: Primerjava odstotka sporočenih težav¹² pri izvedbi NPZ med OŠ SIS in OŠPP NIS v šolskem letu 2025/2026



¹² Postavki o vrednotenju NPZ in izvedbi NPZ za učence in učence s posebnimi potrebami nista primerljivi z drugimi postavkami iz vprašalnika za OŠPP NIS, zato na grafu nista prikazani.

Slika P1.2: Primerjava odstotka sporočenih težav pri izvedbi NPZ med OŠ SIS v šolskem letu 2025/2026 in vsemi šolami v šolskem letu 2024/2025



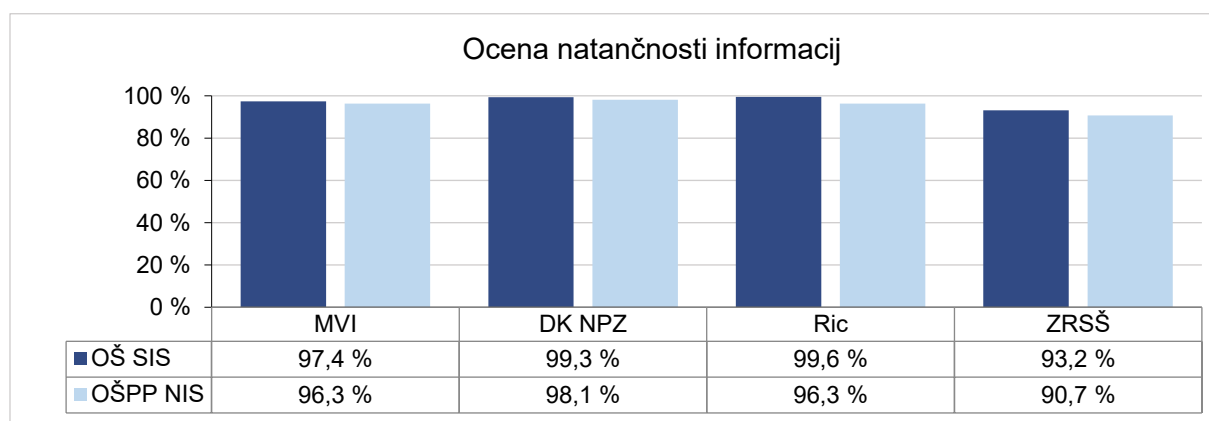
Preglednica P1.3: Primerjava razlogov za neudeležbo pri NPZ v 6. in 9. razredu med OŠ SIS in OŠPP NIS v šolskem letu 2025/2026

Razlog za neudeležbo	9. razred		6. razred	
	Odstotek OŠ SIS	Odstotek OŠPP NIS	Odstotek OŠ SIS	Odstotek OŠPP NIS
Opravičena odsotnost	81,3 %	84,7 %	80,8 %	67,3 %
Bolezen ali poškodba	74,8 %	68,5 %	72,9 %	56,1 %
Naravna ali druga nesreča	0,2 %	0 %	0,1 %	0 %
Smrt v družini	0,7 %	2,9 %	0,7 %	1,2 %
Aktivna udeležba na mednarodnem tekmovanju iz znanja	0,9 %	/	0,3 %	/
Aktivna udeležba na velikem mednarodnem športnem tekmovanju	1,5 %	0 %	0,4 %	0 %
Drugi utemeljeni razlogi	3,2 %	13,3 %	6,4 %	10,1 %
Neopravičena odsotnost	18,7 %	15,3 %	19,2 %	32,7 %

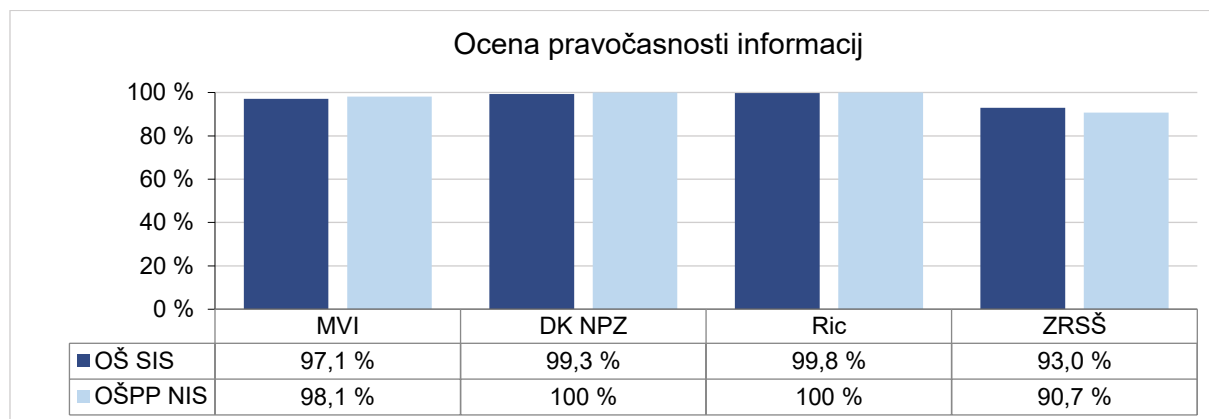
Preglednica P1.4: Primerjava neudeleženih pri NPZ med OŠ SIS in OŠPP NIS v šolskem letu 2025/2026

Vrsta podatkov o neudeležbi	Odstotek v 9. razredu, OŠ SIS	Odstotek v 9. razredu, OŠPP NIS	Odstotek v 6. razredu, OŠ SIS	Odstotek v 6. razredu, OŠPP NIS
Podatki anketnih vprašalnikov	1,6 %	5,6 %	2,8 %	9,4 %
Nacionalni podatki	1,8 %	7,1 %	4,3 %	9,6 %

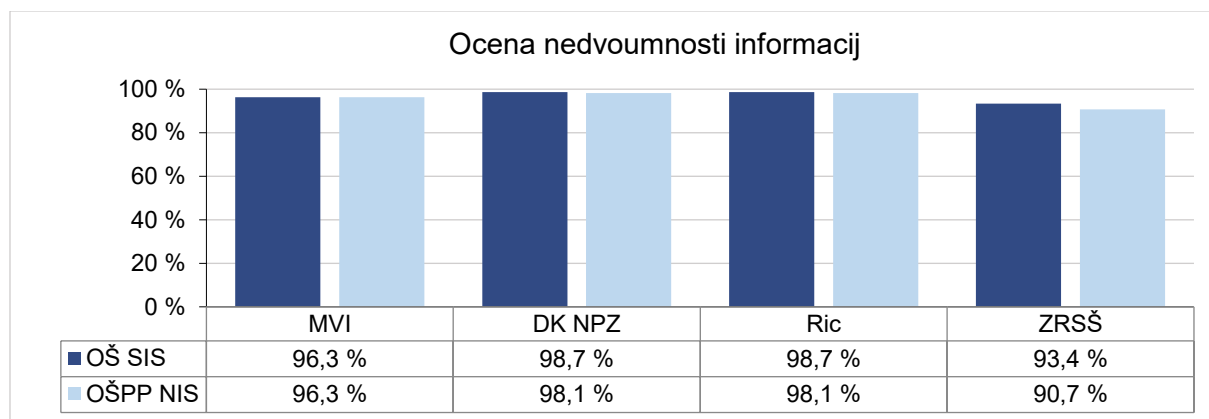
Slika P1.3: Primerjava odstotka pritrdilnih odgovorov, da so institucije za vodenje NPZ dale natančne informacije, med OŠ SIS in OŠPP NIS v šolskem letu 2025/2026



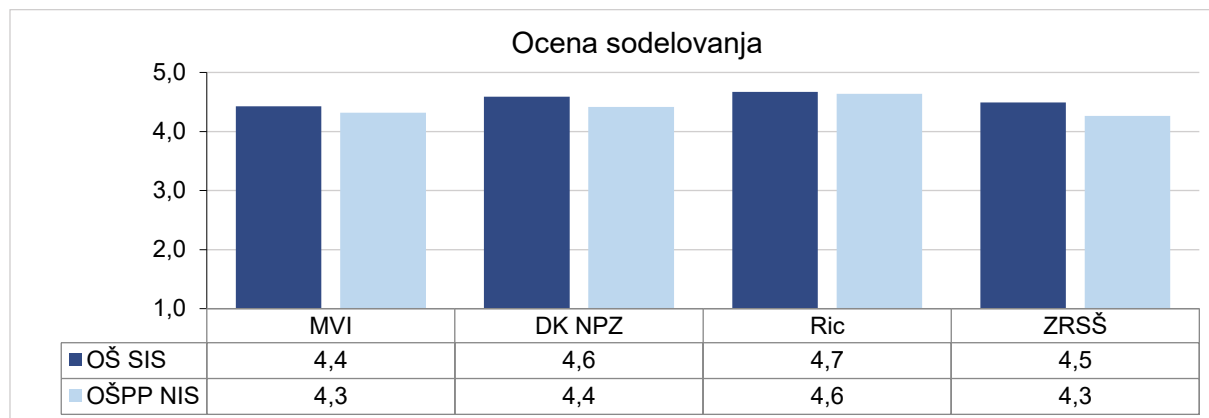
Slika P1.4: Primerjava odstotka pritrdilnih odgovorov, da so institucije za vodenje NPZ dale pravočasne informacije, med OŠ SIS in OŠPP NIS v šolskem letu 2025/2026



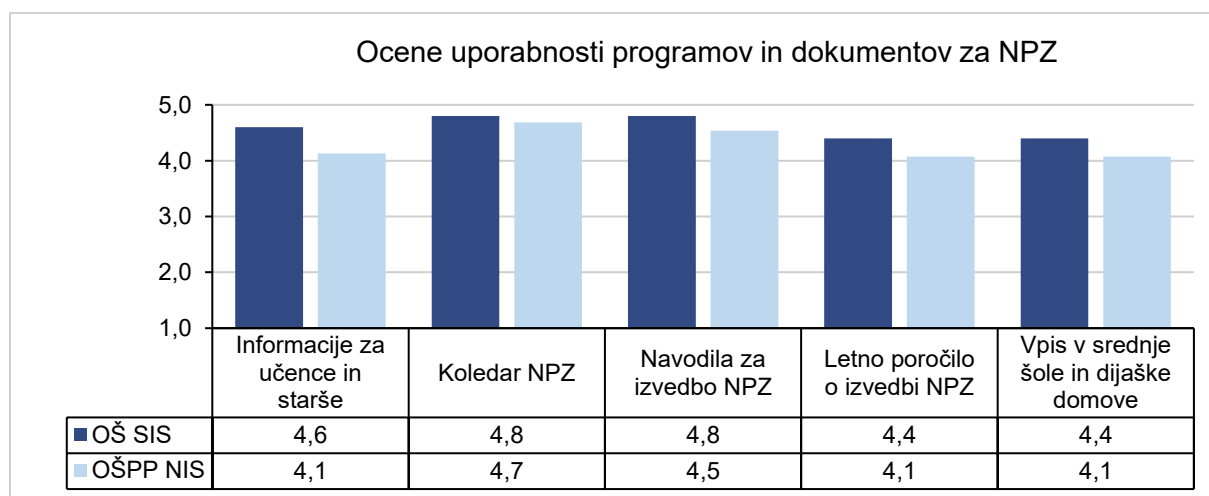
Slika P1.5: Primerjava odstotka pritrdilnih odgovorov, da so institucije za vodenje NPZ dale nedvoumne informacije, med OŠ SIS in OŠPP NIS v šolskem letu 2025/2026



Slika P1.6: Primerjava povprečne ocene sodelovanja z institucijami za vodenje NPZ med OŠ SIS in OŠPP NIS v šolskem letu 2025/2026



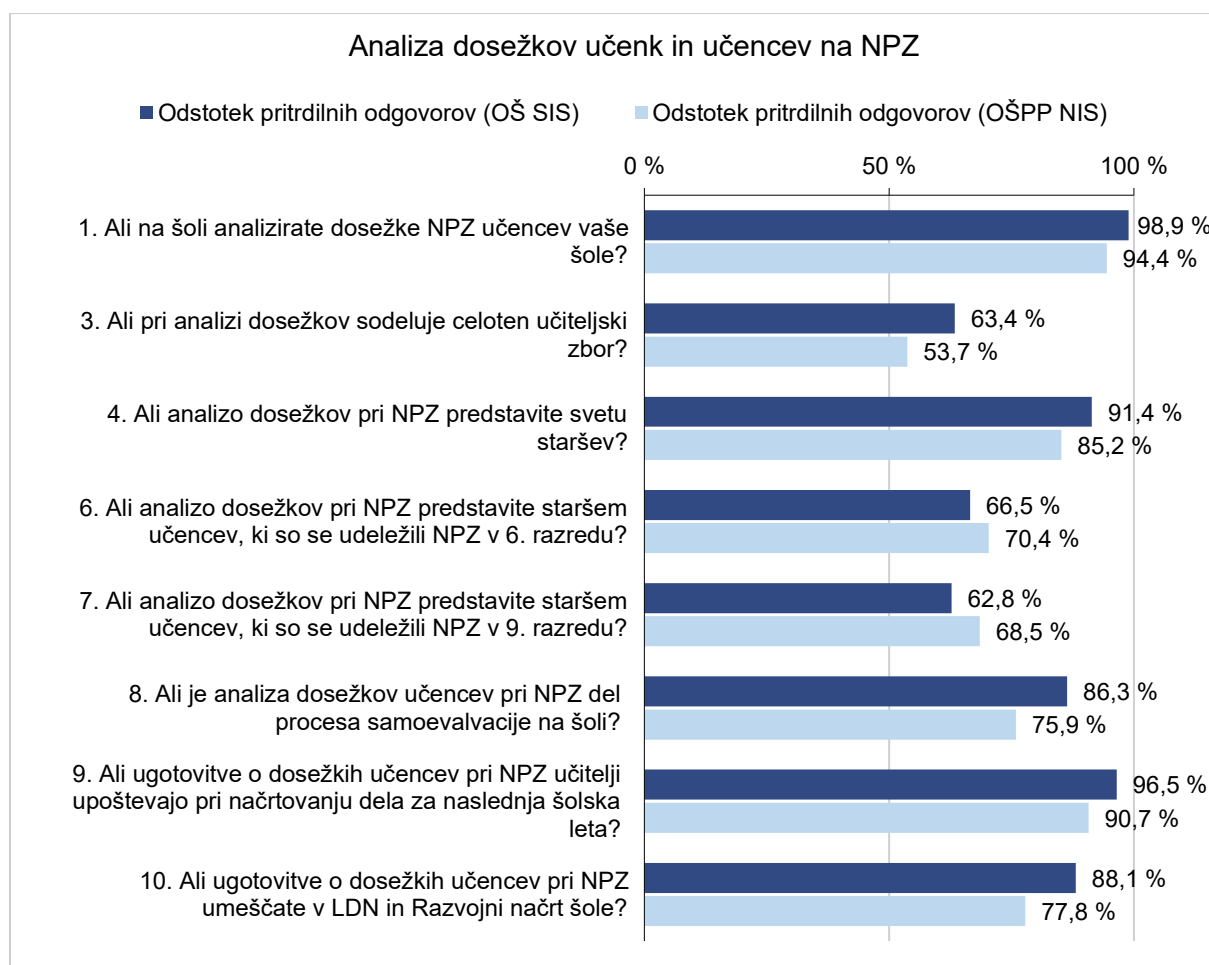
Slika P1.7: Primerjava povprečne ocene uporabnosti različnih programov in dokumentov, povezanih z NPZ, med OŠ SIS in OŠPP NIS v šolskem letu 2025/2026



Preglednica P1.5: Primerjava razdeljevanja tiskane ali elektronske različice letaka
Informacije za učence in starše med OŠ SIS in OŠPP NIS v šolskem letu 2025/2026

Odgovor	Tiskani letak		Elektronski letak	
	Odstotek OŠ SIS	Odstotek OŠPP NIS	Odstotek OŠ SIS	Odstotek OŠPP NIS
Da.	70,0 %	77,8 %	93,8 %	81,5 %
Ne.	30,0 %	22,2 %	6,2 %	18,5 %
Skupaj	100 %	100 %	100 %	100 %

Slika P1.8: Primerjava analize dosežkov¹³ učenk in učencev pri NPZ med OŠ SIS in OŠPP NIS v šolskem letu 2025/2026

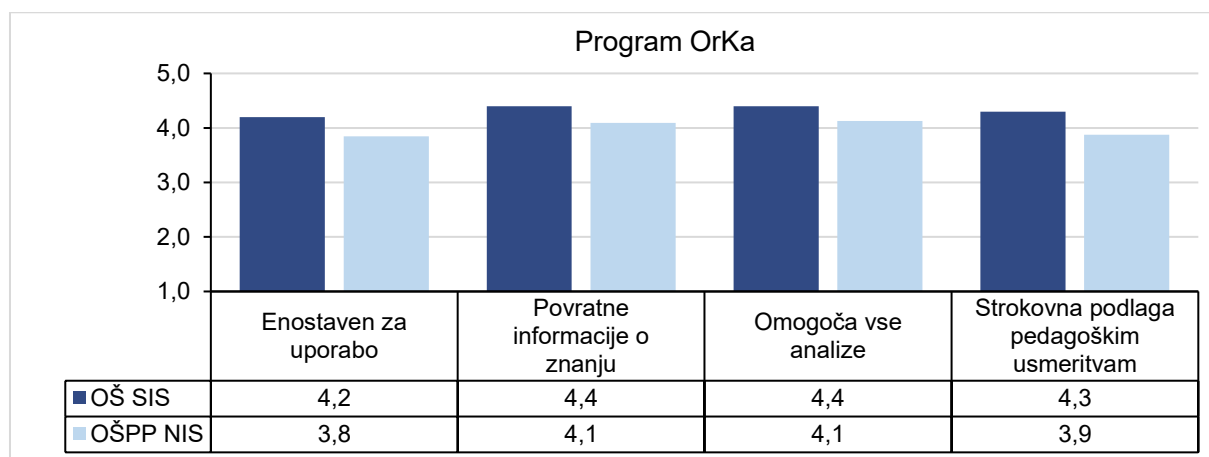


¹³ Postavki 2 (Ali pri analizi dosežkov NPZ sodelujejo vsi učitelji predmeta, ki se je preverjal?) in 5 (Ali analizo dosežkov pri NPZ predstavite staršem učencev, ki so se udeležili NPZ v 3. razredu?) nista bili vključeni v vprašalnik za OŠPP NIS, zato na grafu nista prikazani.

Preglednica P1.6: Primerjava strinjanja s postavko »Ste vi ali vaši učitelji v tekočem šolskem letu uporabljali program OrKa?« med OŠ SIS in OŠPP NIS v šolskem letu 2025/2026

Odgovor	Odstotek OŠ SIS	Odstotek OŠPP NIS
Da.	87,2 %	57,4 %
Ne.	11,7 %	37,0 %
Programa ne poznam.	1,1 %	5,6 %
Skupaj	100 %	100 %

Slika P1.9: Primerjava povprečnih ocen različnih vidikov uporabnosti programa OrKa med OŠ SIS in OŠPP NIS v šolskem letu 2025/2026



Preglednica P1.7: Primerjava strinjanja s postavko »Ali ste se v preteklih letih vi ali vaši učitelji že udeležili izobraževanja za uporabo programa OrKa?« med OŠ SIS in OŠPP NIS v šolskem letu 2025/2026

Odgovor	Odstotek OŠ SIS	Odstotek OŠPP NIS
Da.	64,1 %	27,8 %
Ne.	35,9 %	72,2 %
Skupaj	100 %	100 %

Preglednica P1.8: Primerjava strinjanja s postavko »Ali bi se prvič ali ponovno udeležili izobraževanja za ravnatelje o uporabi programa OrKa?« med OŠ SIS in OŠPP NIS v šolskem letu 2025/2026

Odgovor	Odstotek OŠ SIS	Odstotek OŠPP NIS
Da.	52,2 %	46,3 %
Ne.	18,1 %	22,2 %
Ne vem.	29,7 %	31,5 %
Skupaj	100 %	100 %

Preglednica P1.9: Primerjava strinjanja s postavko »Ali bi se vaši učitelji prvič ali ponovno udeležili izobraževanja po predmetih o uporabi programa OrKa?« med OŠ SIS in OŠPP NIS v šolskem letu 2025/2026

Odgovor	Odstotek OŠ SIS	Odstotek OŠPP NIS
Da.	53,5 %	44,4 %
Ne.	8,4 %	11,1 %
Ne vem.	38,1 %	44,4 %
Skupaj	100 %	100 %

P2: Anketni vprašalnik za ravnateljice in ravnatelje OŠ SIS

Spoštovani,

tudi v letošnjem šolskem letu nadaljujemo s spremljanjem priprav in izvedbe nacionalnega preverjanja znanja (NPZ) v 3., 6. in 9. razredu.

Naša želja je pridobiti vaše stališče do NPZ in priporočila za izboljšavo ter odkriti težave in nejasnosti pri izvedbi, analizi dosežkov in postopkih ugotavljanja kakovosti izkazanega znanja.

Prosimo vas, da odgovorite na vprašanja in nam tako pomagate pri analizi uspešnosti izvedbe NPZ.

V vprašalniku se moški spol uporablja kot nevtralna slovnična oblika.

1 OSNOVNI PODATKI

1.1 Šifra šole

Napišite šifro vaše šole (šestmestna številka).

2 STALIŠČA RAVNATELJEV DO NPZ

Na štiristopenjski lestvici ocenite strinjanje s trditvami o NPZ.

Odgovori: Zelo se strinjam. / Strinjam se. / Ne strinjam se. / Sploh se ne strinjam.

- 2.1 NPZ je smiseln in koristen, saj da učencu in učitelju dodatno informacijo o znanju učenca.
- 2.2 NPZ odkriva **močna** področja v znanju učencev, predpisanem z učnimi načrti.
- 2.3 NPZ odkriva **šibka** področja v znanju učencev, predpisanem z učnimi načrti.
- 2.4 NPZ vpliva na izboljšavo dela na šoli.
- 2.5 NPZ daje učiteljem dodatne informacije o kakovosti njihovega dela.
- 2.6 NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti poučevanja preverjanih predmetov.
- 2.7 NPZ je vplival na izboljšanje kakovosti pisnega preverjanja in ocenjevanja pri preverjanih predmetih.
- 2.8 Dosežke NPZ upoštevamo pri načrtovanju prihodnjega dela na naši šoli.
- 2.9 Izobraževanja o analizah dosežkov in vrednotenju NPZ, ki jih pripravlja Ric, so za učitelje koristna.
- 2.10 Dosežek učenca pri NPZ bi moral imeti večjo veljavo.

3 IZVEDBA NPZ

- 3.1 Ali ste imeli v letošnjem letu pri izvedbi NPZ katero od težav, ki so naštet v spodnji preglednici?

Označite ponujene odgovore (stolpec **TEŽAVE**), ob posameznem odgovoru tudi napišite razloge za težave (stolpec **RAZLOGI**) in predloge za njihovo odpravo (stolpec **PREDLOGI**).

Če težav pri izvedbi NPZ niste imeli, preglednice ne izpolnajte.

	TEŽAVE (označite)	RAZLOGI	PREDLOGI
1. Dostava/pobiranje gradiva pri NPZ (Pošta Slovenije)	☐		
2. Način pakiranja preizkusov	☐		
3. Čas izvedbe NPZ	☐		
4. Organizacija prostorov za izvedbo NPZ	☐		
5. Nadzorni učitelji	☐		
6. Organizacija pouka med izvedbo NPZ	☐		
7. Motivacija učencev za NPZ	☐		
8. Motivacija učiteljev za NPZ	☐		
9. Odnos staršev do NPZ	☐		
10. Vrednotenje NPZ	☐		
11. Izvedba NPZ za učence s posebnimi potrebami	☐		
12. Izvedba NPZ za učence priseljence	☐		
13. Drugo	☐		

3.2.1 Zapišite, koliko učencev se NPZ v **9. razredu** ni udeležilo iz spodaj navedenih opravičljivih razlogov in koliko je bilo neopravičeno odsotnih.

Opravičljivi razlogi	UČNI JEZIK	MATEMATIKA	TRETJI PREDMET
Bolezen, poškodba oziroma zdravstveno stanje učenca, ki onemogoča udeležbo pri NPZ			
Naravna ali druga nesreča (npr. prometna nesreča)			
Smrt v družini			
Aktivna udeležba na mednarodnem tekmovanju iz znanja ali veščin na podlagi predhodne uvrstitve učenca na državnem tekmovanju			
Aktivna udeležba na velikem mednarodnem športnem tekmovanju v skladu z zakonom, ki ureja šport			
Drugi utemeljeni razlogi			
Neopravičena odsotnost			

- 3.2.2 Zapišite, koliko učencev se NPZ v **6. razredu** ni udeležilo iz spodaj navedenih opravičljivih razlogov in koliko je bilo neopravičeno odsotnih.

Opravičljivi razlogi	UČNI JEZIK	MATEMATIKA	TRETJI PREDMET
Bolezen, poškodba oziroma zdravstveno stanje učenca, ki onemogoča udeležbo pri NPZ			
Naravna ali druga nesreča (npr. prometna nesreča)			
Smrt v družini			
Aktivna udeležba na mednarodnem tekmovanju iz znanja ali veščin na podlagi predhodne uvrstitve učenca na državnem tekmovanju			
Aktivna udeležba na velikem mednarodnem športnem tekmovanju v skladu z zakonom, ki ureja šport			
Drugi utemeljeni razlogi			
Neopravičena odsotnost			

- 3.2.3 Zapišite, koliko učencev se NPZ v **3. razredu** ni udeležilo iz spodaj navedenih opravičljivih razlogov in koliko je bilo neopravičeno odsotnih.

Opravičljivi razlogi	UČNI JEZIK	MATEMATIKA
Bolezen, poškodba oziroma zdravstveno stanje učenca, ki onemogoča udeležbo pri NPZ		
Naravna ali druga nesreča (npr. prometna nesreča)		
Smrt v družini		
Aktivna udeležba na mednarodnem tekmovanju iz znanja ali veščin na podlagi predhodne uvrstitve učenca na državnem tekmovanju		
Aktivna udeležba na velikem mednarodnem športnem tekmovanju v skladu z zakonom, ki ureja šport		
Drugi utemeljeni razlogi		
Neopravičena odsotnost		

4 PROSTOVOLJNO IZVAJANJE NPZ IZ TRETJIH PREDMETOV

Iz katerih tretjih predmetov, ki jih minister NJ določil za NPZ na vaši šoli, ste prostovoljno izvedli NPZ v 9. razredu?

(Označite lahko več odgovorov.)

Odgovori: Iz nobenega. / Iz kemije. / Iz tehnike in tehnologije. / Iz zgodovine. / Iz angleščine. / Iz nemščine.

5 OCENA POSREDOVANIH INFORMACIJ

Ocenite informacije, povezane z izvedbo NPZ, ki so vam jih posredovali organi in institucije. Ponujene odgovore označite z »Da« ali »Ne«.

Odgovori: Natančne / Pravočasne / Nedvoumne

- 5.1 Informacije Ministrstva za vzgojo in izobraževanje (MVI)
- 5.2 Informacije Državne komisije za vodenje NPZ
- 5.3 Informacije Rica
- 5.4 Informacije ZRSŠ

6 OCENA SODELOVANJA

- 6.1 Sodelovanje z organi in institucijami za vodenje NPZ ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično). Če z organi in institucijami niste sodelovali, izberite 0.

- 6.1.1 Sodelovanje z Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje (MVI)
- 6.1.2 Sodelovanje z Državno komisijo za vodenje NPZ
- 6.1.3 Sodelovanje z Ricem
- 6.1.4 Sodelovanje z ZRSŠ

- 6.2 Svojo oceno lahko tudi pojasnite (stolpec *KOMENTAR OCENE*).

- 6.2.1 Sodelovanje z Ministrstvom za vzgojo in izobraževanje (MVI)
- 6.2.2 Sodelovanje z Državno komisijo za vodenje NPZ
- 6.2.3 Sodelovanje z Ricem
- 6.2.4 Sodelovanje z ZRSŠ

7 OCENA UPORABNOSTI DOKUMENTOV IN PROGRAMOV NPZ

- 7.1 Uporabnost dokumentov in programov za NPZ ocenite od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično).

- 7.1.1 Uporabnost letaka *Informacije za učence in starše*
- 7.1.2 Uporabnost *Koledarja NPZ*
- 7.1.3 Uporabnost *Navodil za izvedbo NPZ*
- 7.1.4 Uporabnost *Letnega poročila o izvedbi NPZ*
- 7.1.5 Uporabnost programa *Vpis v srednje šole in dijaške domove, OŠ modul Prijava na NPZ*

- 7.2 Svojo oceno lahko tudi pojasnite (stolpec *KOMENTAR OCENE*).

- 7.2.1 Uporabnost letaka *Informacije za učence in starše*
- 7.2.2 Uporabnost *Koledarja NPZ*
- 7.2.3 Uporabnost *Navodil za izvedbo NPZ*
- 7.2.4 Uporabnost *Letnega poročila o izvedbi NPZ*
- 7.2.5 Uporabnost programa *Vpis v srednje šole in dijaške domove, OŠ modul Prijava na NPZ*

- 7.3.1 Ali ste staršem in učencem razdelili tiskani letak *Informacije za učence in starše*?
Da. / Ne.

- 7.3.2 Ali staršem in učencem posredujete povezavo oziroma jih seznanim z elektronskim letakom *Informacije za učence in starše*?
Da. / Ne.

8 PRILAGOJENO IZVAJANJE NPZ ZA UČENCE S POSEBNIMI POTREBAMI

- 8.1 Ali je v letošnjem šolskem letu na vaši šoli potekalo prilagojeno izvajanje NPZ za učence s posebnimi potrebami?
Da. / Ne.

- 8.2 Od 1 (zelo slabo) do 5 (odlično) ocenite:

- 8.2.1 Elektronski obrazec za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program *PrijaveKPP*)
- 8.2.2 Prilagoditve preizkusov znanja za učence s posebnimi potrebami
- 8.2.3 Sodelovanje Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ za učence s posebnimi potrebami

- 8.3 Svojo oceno lahko tudi pojasnete (stolpec *KOMENTAR OCENE*), zapišete pa lahko tudi predloge za izboljšavo (stolpec *PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVO*).

- 8.3.1 Elektronski obrazec za prijavljanje učencev s posebnimi potrebami (program *PrijaveKPP*)
- 8.3.2 Prilagoditve preizkusov znanja za učence s posebnimi potrebami
- 8.3.3 Sodelovanje Rica s šolo pri prilagojenem izvajanju NPZ za učence s posebnimi potrebami

9 ANALIZA DOSEŽKOV UČENCEV ŠOLE NA NPZ

Na vprašanja odgovorite z »Da« ali »Ne«.

- 9.1 Ali na šoli analizirate dosežke NPZ učencev vaše šole?
- 9.2 Ali pri analizi dosežkov NPZ sodelujejo vsi učitelji predmeta, ki se je preverjal?
- 9.3 Ali pri analizi dosežkov sodeluje celoten učiteljski zbor?
- 9.4 Ali analizo dosežkov pri NPZ predstavite svetu staršev?
- 9.5 Ali analizo dosežkov pri NPZ predstavite staršem učencev, ki so se udeležili NPZ v 3. razredu?
- 9.6 Ali analizo dosežkov pri NPZ predstavite staršem učencev, ki so se udeležili NPZ v 6. razredu?
- 9.7 Ali analizo dosežkov pri NPZ predstavite staršem učencev, ki so se udeležili NPZ v 9. razredu?
- 9.8 Ali je analiza dosežkov učencev pri NPZ del procesa samoevalvacije na šoli?
- 9.9 Ali ugotovitve o dosežkih učencev pri NPZ učitelji upoštevajo pri načrtovanju dela za naslednja šolska leta?
- 9.10 Ali ugotovitve o dosežkih učencev pri NPZ umeščate v *LDN* in *Razvojni načrt šole*?

10 ANALIZA KAKOVOSTI IZKAZANEGA ZNANJA PRI NPZ S PROGRAMOM OrKa

- 10.1 Ste vi ali vaši učitelji v tekočem šolskem letu uporabljali program OrKa?
Da. / Ne. / Programa ne poznam.

- 10.2 Ocenite uporabnost programa OrKa.
Pri tem upoštevajte lestvico od 1 (sploh se ne strinjam) do 5 (zelo se strinjam).

	1 / 2 / 3 / 4 / 5
Program OrKa je enostaven za uporabo.	
Program OrKa omogoča povratne informacije o izkazanem znanju učencev.	
Program OrKa omogoča vse analize, ki jih potrebujemo.	
Analize programa OrKa nam služijo kot strokovna podlaga za pedagoške usmeritve na šoli.	

- 10.3 Ali imate kakšen predlog za dodatne analize, ki bi jih lahko izvedli s pomočjo programa OrKa?

- 10.4 Ocenite priročnik za uporabo programa OrKa.
Pri tem upoštevajte lestvico od 1 (nezadostno) do 5 (odlično). Če priročnika ne poznate, izberite 0.
1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 0 (Ne poznam.)

- 10.5 Ali ste se v preteklih letih vi ali vaši učitelji že udeležili izobraževanja za uporabo programa OrKa?
Da. / Ne.

- 10.6 Ali bi se prvič ali ponovno udeležili izobraževanja za ravnatelje o uporabi programa OrKa?
Da. / Ne. / Ne vem.

- 10.7 Ali bi se vaši učitelji prvič ali ponovno udeležili izobraževanja po predmetih o uporabi programa OrKa?
Da. / Ne. / Ne vem.

11 RAZLIKE V PRISTOPU DO NPZ

- 11.1 Ali ste v tem šolskem letu zaradi uporabe dosežkov na NPZ v 9. razredu kot enega izmed meril za vpis v srednje šole z omejitvijo vpisa zaznali razlike glede na pretekla leta v pristopu učiteljev, učencev in njihovih staršev do NPZ?

Da. / Ne. / Ne vem.

Prosimo, navedite vaša opažanja.

12 DRUGI KOMENTARJI O NPZ

- 12.1 Zapišete lahko tudi druge komentarje (predloge, pojasnila ipd.) o NPZ.
